№ 9. Warszawa, 1 wrzesień 1932 r. Rok VI.

DZIENNIK URZĘDOWY
POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TREŚĆ.

SPRAWY OSOBOWE

314.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH Nr. 75

z dnia 2 czerwca 1932 r.
Nr. Z. O. 30/a/4/2

w sprawie państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych.

Do
Panów Wojewodów (wszystkich),
Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy,
Pana Komisarza Gen. R. P. w Gdańsku,
Pana Naczelnika Urzędu dla spraw mniejszości w Katowicach i
Panów Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu, Toruniu i Katowicach.

Na zasadzie § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, członków ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 254) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydaje poniższe zarządzenie oraz prosi o podanie go do wiadomości wszystkim lekarzom urzędowym i umówionym.

Do § 1. Państwowa pomoc lekarska nie przysługuje rodzicom funkcjonarjusza państwowego i tym

jego dzieciom i pasierbom powyżej lat 18, na które nie pobiera on dodatku ekonomicznego; nie przysługuje ona również funkcjonarjuszom państwowym kontraktowym.

Z chwilą przejścia funkcjonarjusza państwowego w stan spoczynku prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej tracą wszyscy uprawnieni dotąd członkowie jego rodziny, nadto prawo to traci i sam emerytowany funkcjonarjusz, jeśli nie odpowiada warunkom, ustanowionym w pkt. 5 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 254).

Aplikanci sądowi, jeśli nawet nie pobierają uposażenia ze Skarbu Państwa, są uprawnieni do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej łącznie z członkami swych rodzin.

Dowodem, stwierdzającym uprawnienie funkcjonarjusza do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, jest jego legitymacja urzędnicza względnie odpowiednie zaświadczenie, wydane mu przez jego władzę służbową. Gdy chodzi o członka rodziny funkcjonarjusza, dowodem takim jest zaświadczenie tejże władzy o tem, że danemu członkowi rodziny przysługuje prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

Dowodem stwierdzającym omawiane uprawnienie, gdy chodzi o emerytowanego funkcjonarjusza państwowego, jest jego dekret emerytalny, który winien być ostemplowany przez Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu, Komisarjat Generalny R. P.), na którego terenie emeryt przebywa, iż danemu emerytowi przysługuje względnie nie przysługuje omawiane prawo na podstawie odnośnego postanowienia.

Do § 2. Leczenie dentystyczne, ortopedyczne oraz protezowanie nie wchodzi w zakres państwowej pomocy lekarskiej, a z leczenia fizykalnego przysługuje jedynie naświetlanie lampą kwarcową i promieniami Roentgena w zakresie, określonym w § 6 rozporządzenia. W związku z tem Skarb Państwa nie pokrywa kosztów okularów i wszelkiego rodzaju protez, kosztów analiz lekarskich wydzielin i wydalin, kosztów badania krwi oraz kosztów szczepień zapobiegawczych.

Państwowa pomoc lekarska nie przewiduje udzielania pomocy przez felczerów, a zakres korzystania z pomocy położnych jest ustalony w § 10 rozporządzenia.

Leczenie gruźlicy zapomocą odmy sztucznej na koszt Skarbu Państwa jest dozwolone jedynie w ramach leczenia szpitalnego, określonego w § 7 rozporządzenia, względnie w przychodniach towarzystw przeciwgruźliczych lub ośrodkach zdrowia. Koszt dokonania odmy sztucznej w przychodni towarzystwa przeciwgruźliczego względnie w ośrodku zdrowia ustala się do 5 zł. za zabieg.

Członkowie rodziny funkcjonarjusza państwowego nie są uprawnieni do korzystania z kąpieli i zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych.

Do § 3. Angażowanie i zwalnianie lekarzy i położnych dla udzielania pomocy lekarskiej funkcjonarjuszom państwowym i członkom ich rodzin na koszt Skarbu Państwa oraz nadzór nad spełnianiem tych obowiązków należy do zakresu działania Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu, Pana Komisarza Generalnego R. P.). Funkcja ta spoczywa bezpośrednio na Naczelnikach Wojewódzkich Wydziałów Zdrowia.

Lekarze umówieni mogą, lecz nie muszą, wydawać świadectwa lekarskie na prośbę pacjenta, są natomiast obowiązani dokładnie wypełniać rubryki, znajdujące się na karcie porady, oraz wydawać zaświadczenia w przypadkach, kiedy funkcjonarjusz winien być zwolniony od zajęć służbowych z powodu choroby lub gdy potrzebuje specjalnego leczenia (zaliczki).

O ile chory funkcjonarjusz nie wymaga umieszczenia go w szpitalu i leczy się w domu, lekarz umówiony jest uprawniony do postawienia wniosku o zwolnienie danego funkcjonarjusza od zajęć służbowych na okres czasu do dni 7-miu.

Lekarze organizacji państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych są opłacani bądź na podstawie opłaty jednostkowej za porady i zabiegi lekarskie, bądź na podstawie umownej opłaty miesięcznej ryczałtowej.

Wysokość wynagrodzenia jednostkowego wynosi:

1) za poradę u lekarza lub w przychodni do 1.75 zł
2) za poradę lekarza w domu chorego . „ 3.75 „
3) w przypadkach, gdy wizyta lekarza u chorego trwała dłużej niż godzinę (wyjazdy i t. p.), za pierwszą godzinę . . . . „ 3.75 „
a za każde następne ukończone ½ godziny . . . . „ 2.50 „
w Warszawie, Łodzi, Lwowie, Krakowie, Poznaniu i w Wilnie podwyższa się tę taksę, która wraz z kosztami przejazdu lekarza do chorego wynosi . . . . „ 4.00 „
Nadto w Warszawie na terenie Komisarjatów P. P. od XVI do XXVI włącznie, o ile lekarz zamieszkuje daleko od miejsca zamieszkania chorego, podwyższa się tę taksę łączną z kosztem przejazdu lekarza do chorego . . . . „ 5.00 „
4) za wizyty w nagłych wypadkach, dokonane w niedzielę lub święto rzym.-kat., gdy lekarz otrzymał wezwanie w niedzielę lub święto, opłata, określona w pkt. 2) i 3) zostaje podwyższona o 50%, a za wizyty w nagłych przypadkach, dokonane w nocy między godz. 20 i 7, gdy wezwanie lekarz otrzymał w tym czasie, opłata zostaje podwyższona o 100% od norm, przewidzianych w poprzednich punktach;
5) jeżeli w mieszkaniu chorego, do którego lekarz przybył, jest chora druga osoba, uprawniona do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, to za poradę jej udzieloną lekarz likwiduje tak, jak w pkt. 1) bez względu na to, czy za pierwszą osobę chorą likwiduje według pkt. 2), 3) lub 4), czyli . . . . . . „ 1.75 „

Nadto za dokonane zabiegi chirurgiczne lub akuszeryjno-ginekologiczne podczas pierwszej wizyty lekarz otrzymuje dodatkową opłatę w następującej wysokości:

6) za wszystkie zastrzyki zarówno podskórne, domięśniowe, jak i dożylne z wyjątkiem zastrzyków przeciwdyfterytycznych i wlewań dożylnych związków pochodnych arsenobenzenowych . . . . „ 1.75 „
Za zastrzyki przeciwdyfterytyczne i wlewania dożylne związków pochodnych arsenobenzenowych . . „ 5.00 „

7) Za drobne zabiegi chirurgiczne lub akuszeryjno - ginekologiczne, jak opatrunki chirurgiczne, przecięcie ropnia, usunięcie resztek po poronieniu, przerwanie pęcherza płodowego, wprowadzenie przepukliny, tamponada pochwy . . . . . . „ 5.00 „

8) za większe zabiegi, jak opatrunki ustalające nastawienie zwichnięcia, wypompowanie wysięku, skrobanka macicy, zszycie krocza, wyjęcie przyrośniętego łożyska, tamponada macicy . . . . „ 10.00 „

9) za duże zabiegi akuszeryjne, jak obrót płodu, nałożenie kleszczy, wymóżdżenie płodu lub jego rozkawałkowanie . . . . „ 20.00 „
Jeżeli zabieg lekarski został dokonany podczas wizyty następnej po pierwszej wizycie, do opłaty za zabieg nie dolicza się opłaty za wizytę, w czasie której został on dokonany.

Wysokość miesięcznej opłaty ryczałtowej, którą Urząd Wojewódzki ustala z poszczególnym lekarzem zapomocą umowy pisemnej, nie może przewyższać kwoty, jaką dany lekarz otrzymałby po obliczeniu udzielonych przez tego lekarza porad i zabiegów lekarskich w ciągu miesiąca według taksy opłat jednostkowych. Wytyczną orjentacyjną w tym przypadku jest liczba porad i zabiegów, jaką udzielał lekarz, będący poprzednio na danem stanowisku.

W przypadku, gdy opłata ryczałtowa przewyższa w następnych miesiącach kwotę, jaką należałoby wypłacić danemu lekarzowi po obliczeniu dokonanej przez niego pracy według taksy jednostkowej, należy umowę z nim rozwiązać i zawrzeć nową, odpowiednio niższą od poprzedniej, bądź ustalić z nim rozrachunek na podstawie opłat jednostkowych.

Wypłatę wynagrodzenia lekarzy (położnych) umówionych uskutecznia właściwy Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu, Komisarjat Generalny R. P.) po przedłożeniu przez lekarza (położną) zestawienia rachunkowego wraz z należycie wypełnionemi odcinkami kart porad. Zestawienia te winni lekarze (położne) przedkładać Wojewódzkim Wydziałom Zdrowia w ciągu najdalej 10 dni po skończeniu miesiąca.

Przed wystawieniem asygnacji wszelkie rachunki, związane z państwową pomocą lekarską, winny być sprawdzone przez Wojewódzki Wydział Zdrowia i Oddział Budżetowo-Gospodarczy w myśl § 24 części I przepisów rachunkowo-kasowych (Monitor Polski Nr. 285 z 1921 r.).

Naczelnicy Wojewódzkich Wydziałów Zdrowia nie mogą pełnić obowiązków lekarza umówionego.

Do § 4. Karta porady posiada jednolity wzór dla wszystkich urzędów państwowych.

Dostarczanie kart porad poszczególnym urzędom państwowym dokonywują Wydziały Ogólne Urzędów Wojewódzkich na podstawie zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 24.II. 1927 r. (Monitor Polski Nr. 58 z 1927 r.).

Funkcjonarjuszowi państwowemu lub członkowi jego rodziny wydaje kartę porady w zwykłych warunkach urząd, w którym dany funkcjonarjusz pracuje. W przypadku, gdy funkcjonarjusz lub członek jego rodziny uprawniony do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, znajduje się poza siedzibą swego urzędu, kartę porady wydaje mu lekarz powiatowy starostwa, na którego terenie dana osoba przebywa, za okazaniem dowodu, wymienionego w § 1 niniejszego okólnika. Funkcjonarjuszowi, przebywającemu w zdrojowisku państwowem, kartę porady wydaje dyrekcja zakładu zdrojowego.

Kartę porady emerytowanemu funkcjonarjuszowi państwowemu wydaje lekarz powiatowy tego starostwa, na którego terenie emeryt przebywa, na podstawie okazania dekretu emerytalnego, ostemplowanego przez Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu, Komisarjat Generalny R. P.) na podstawie § 1 niniejszego okólnika.

Urzędnik, który wydaje kartę porady, winien każdorazowo sprawdzić, czy petentowi przysługuje prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, funkcjonarjusz zaś, jeżeli bierze kartę porady dla członka swej rodziny, winien podpisać na odcinku karty porady, który pozostaje w urzędzie, że dana osoba nie jest ubezpieczona w Kasie Chorych.

Wystawiający kartę porady winien dokładnie ją wypełnić pod osobistą odpowiedzialnością za wszelkie konsekwencje, jakie mogą wyniknąć w związku z nieodpowiedniem jej wydaniem.

Do § 7. Leczenie szpitalne na koszt Skarbu Państwa osób, wymienionych w § 1 rozporządzenia, może odbywać się jedynie na podstawie karty skierowania i jedynie w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym, uznanym dla tego celu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Zakładami leczniczemi, uznanemi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych są następujące:

1) Szpital Ujazdowski w Warszawie,
2) Szpital im. Marszałka Piłsudskiego w Warszawie,
3) Szpital dla dzieci im. Bersonów i Baumanów w Warszawie,
4) Sanatorjum przeciwgruźlicze miejskie w Otwocku,
5) Policyjny Dom Zdrowia w Otwocku,
6) Sanatorjum przeciwgruźlicze w Rudce,
7) Sanatorjum dla dzieci św. Tadeusza w Ciechocinku,
8) Szpital O. O. Bonifratrów w Katowicach — Bogucicach,

9) Szpital św. Jadwigi w Królewskiej Hucie,
10) Szpital O. O. Bonifratrów w Cieszynie,
11) Szpital S. S. Elżbietanek w Cieszynie,
12) Dom Zdrowia Kasy Chorych w Bystrej,
13) Dom Zdrowia Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w Zakopanem,
14) „Sanato" w Zakopanem,
15) Policyjny Dom Zdrowia w Zakopanem,
16) Dziecięcy Zakład Leczniczy U. J. w Zakopanem,
17) Sanatorjum Polskiego Czerwonego Krzyża w Zakopanem,
18) Sanatorjum Związku Pol. Nauczycielstwa Szkół Powsz. w Zakopanem,
19) Dom Zdrowia „Modrzejów" w Zakopanem,
20) Szpital Polskiego Czerwonego Krzyża w Brześciu n/B.,
21) Szpital Polskiego Czerwonego Krzyża w Białymstoku,
22) Lecznica dla chorych płucnych w Smukale pod Bydgoszczą,
23) Lecznica dla chorych płucnych pod Obornikami,
24) Zakład leczniczy dla alkoholików w Gościejewie,
25) Sanatorjum „Staszicówka" w Ludwikowie,
26) Sanatorjum dla płucno-chorych w Chodzieży,
27) Zakład dla dzieci św. Józefa w Poznaniu,
28) Dom Zdrowia dla dzieci w Ustroniu,
29) Policyjny Dom Zdrowia w Tatarowie,
30) Szpital św. Mikołaja w Busku,
31) Kolonja lecznicza dla dzieci w Busku,
32) Policyjny Dom Zdrowia w Busku,
33) Sanatorjum dla gruźlików w Hołosku,
34) wszystkie kliniki uniwersyteckie w ramach pomocy lekarskiej, zakreślonych w § 2 rozporządzenia, oraz
35) Panowie Wojewodowie: w Katowicach, Toruniu, Łodzi i w Kielcach oraz Pan Komisarz Generalny R. P. w Gdańsku są upoważnieni aż do odwołania do traktowania narówni z zakładami leczniczemi uznanemi niektórych szpitali kongregacyjnych i Kas Chorych, które znajdują się na podległym im terenie.

Jeśli funkcjonarjusz państwowy lub członek jego rodziny przeprowadził leczenie poza organizacją państwowej pomocy lekarskiej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie ustępu 6 § 7 rozporządzenia może przyznać w drodze wyjątku zwrot kosztów leczenia jedynie w tym przypadku, gdy leczenie to odbyło się (bez karty skierowania) w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym uznanym.

Przeciętna opłat dziennych szpitali publicznych, jaką ogłasza Urząd Wojewódzki w Dzienniku Wojewódzkim, winna uwzględniać różnicę w opłacie na oddziale wewnętrznym, chirurgicznym i t. p. na wzór taksy, stosowanej w szpitalach publicznych.

Właściwym organem, obowiązanym regulować należność zakładów leczniczych za leczenie osób, wymienionych w § 1 rozporządzenia, jest ten Urząd Wojewódzki, na którego terenie odbyło się leczenie. Do wypłacenia zaś przyznanego zwrotu kosztów leczenia funkcjonarjuszowi lub członkowi jego rodziny jest obowiązany ten Urząd Wojewódzki, na którego terenie pracuje funkcjonarjusz.

Udzielanie zapomóg na leczenie z kredytów państwowej pomocy lekarskiej jest niedopuszczalne.

Do § 8. Umieszczenie funkcjonarjusza państwowego lub członka jego rodziny na koszt Skarbu Państwa w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym uznanym może odbyć się jedynie zapomocą karty skierowania, której wzór jest jednolity dla wszystkich urzędów państwowych.

Do wystawiania kart skierowań nie są uprawnieni lekarze umówieni, wydają oni jedynie zaświadczenie o potrzebie umieszczenia danego chorego w zakładzie leczniczym, a na podstawie tego zaświadczenia kartę skierowania wydaje lekarz powiatowy.

W przypadku wątpliwym lekarz powiatowy winien sprawę wraz z wnioskiem lekarza umówionego przesłać bezzwłocznie do decyzji Urzędu Wojewódzkiego, który może ewentualnie zbadać daną osobę przez specjalnie delegowanego w tym celu lekarza urzędowego.

Lekarz powiatowy jest obowiązany wypełnić kartę skierowania dokładnie, zaznaczając na niej przypuszczalny okres leczenia w zakładzie. Przytem przy wręczaniu zainteresowanemu karty skierowania lekarz powiatowy winien pouczyć go, iż przed wyjazdem chorego do wskazanego na karcie zakładu należy porozumieć się z zarządem tego zakładu co do wolnego miejsca i warunków przyjęcia, gdyż w razie ewentualnego nieprzyjęcia chorego przez wymieniony zakład z powodu niezarezerwowania sobie w nim przez chorego miejsca, Skarb Państwa nie ponosi konsekwencji.

Kierować chorych na leczenie klimatyczne lub kąpielowe na koszt Skarbu Państwa do zakładów znajdujących się w miejscowościach klimatycznych, jak Zakopane, Otwock, Busk, Bystra, Rudka, Ustronie i t. p., można jedynie w razach istotnej potrzeby, stwierdzonej na podstawie wyniku odpowiednich analiz lekarskich. W razie konieczności wysłania do jednej z wyżej wymienionych miejscowości dwóch lub więcej członków rodziny funkcjonarjusza lub funkcjonarjusza i członka jego rodziny jednocześnie albo w odstępie czasu 2-ch miesięcy, skierowanie dalszych poza pierwszą z tych osób może nastąpić jedynie po otrzymaniu każdorazowo zgody Departamentu Służby Zdrowia.

W Warszawie, wobec specjalnych warunków miejscowych, wskazane wyżej funkcje lekarza powiatowego spełnia Komisarjat Rządu m. st. Warszawy.

Z policyjnych domów zdrowia korzystać mogą tylko funkcjonarjusze Policji Państwowej i członkowie ich rodzin.

Leczenie szpitalne emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych chorych umysłowo odbywa się zasadniczo nie na koszt państwowej pomocy lekarskiej, unormowanej niniejszem rozporządzeniem, lecz z kredytów części 18 budżetu Skarbu Państwa § 1 względnie § 2 w myśl art. 42 ustawy z dnia 11.XII. 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 380 z r. 1931). Tryb postępowania przy umieszczeniu chorego umysłowo emerytowanego funkcjonarjusza państwowego w zakładzie leczniczym dla umysłowo

chorych jest ustalony okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 126 z dn. 13.VII. 1928 r. Nr. OP. 4091/1-R-28 (Zbiór zarządzeń Min. Spraw Wewn. str. 668).

W związku z obowiązkiem wystawiania kart skierowań przez lekarzy powiatowych, powiatowe władze administracji ogólnej winny prowadzić ewidencję wydawanych kart skierowań.

Od osób, posiadających karty skierowania, szpitalom publicznym i zakładom leczniczym uznanym nie wolno pobierać zgóry tej części opłaty za leczenie, którą pokrywa Skarb Państwa.

Do § 9. Przedłużenie czasu leczenia szpitalnego w ramach § 9 poza okres, wskazany na karcie skierowania, może być udzielone przez lekarza powiatowego tego starostwa, na którego terenie znajduje się dany zakład leczniczy, na wniosek zarządu tego zakładu o konieczności dalszego przebywania chorego w zakładzie oraz po sprawdzeniu przez lekarza powiatowego u władzy, która wydała kartę skierowania, czy danej osobie przysługuje prawo do dalszego leczenia szpitalnego na koszt Skarbu Państwa.

Do § 10. Położne umówione otrzymują za przyjęcie porodu i opiekę w okresie połogu do 25 zł., w miastach wojewódzkich do 40 zł., a w m. st. Warszawie do 50 zł.

Przy obliczaniu 25% sumy podlegającej zwrotowi w wypadkach korzystania z położnej umówionej (ustęp drugi art. 10), należy przestrzegać, aby wszystkie wydatki, związane z odbytym porodem, nie przekraczały sumy, obliczonej według zasad pkt. 3 art. 10.

Jeżeli zostanie stwierdzone, że położnica mogła skorzystać z państwowej pomocy lekarskiej, a mimo to odbyła poród poza organizacją państwowej pomocy lekarskiej, koszty takiego porodu nie będą przez Skarb Państwa pokryte.

Do § 11. Lekarzem powiatowym w rozumieniu niniejszego paragrafu jest lekarz zdrojowy państwowego zakładu zdrojowego.

Rozporządzenie nie przewiduje ulg kąpielowych na koszt Skarbu Państwa w zakładach zdrojowych niepaństwowych.

Do § 12. Rozporządzenie nie przewiduje pokrywania przez Skarb Państwa kosztów leków i środków opatrunkowych, przepisanych przez lekarzy umówionych na kartę porady.

Pod lekami i środkami opatrunkowemi, które lekarz umówiony może użyć na koszt Skarbu Państwa w przychodni lub w gabinecie lekarskim, należy rozumieć tylko takie leki i środki, jak jodyna, eter i alkohol (przy zastrzykach i opatrunkach), maści zwykłe, lignina, gaza i t. p., natomiast nie należy rozumieć leków i środków, przepisanych choremu do jego użytku indywidualnego.

Do § 13. Na podstawie niniejszego paragrafu wojewódzkie władze administracji ogólnej są upoważnione do zorganizowania i utrzymywania w większych miastach we własnym zakresie działania gabinetów lekarskich, opartych na zasadzie samowystarczalności, w których chorzy funkcjonarjusze państwowi i członkowie ich rodzin mogliby korzystać za minimalną opłatą z pomocy lekarskiej w jak najszerszym zakresie.

Za porady i zabiegi lekarskie, dokonane w tych gabinetach lekarskich, Skarb Państwa zwraca koszt w wysokości, ustalonej niniejszem zarządzeniem za porady i zabiegi lekarzy i położnych umówionych, o ile wchodzą one w zakres pomocy lekarskiej, określony w § 2 rozporządzenia.

Do § 15. Jeśli funkcjonarjusz państwowy dozna nieszczęśliwego wypadku w czasie i wskutek pełnienia służby państwowej, Skarb Państwa pokrywa 100% kosztów jego leczenia, jednak w zakresie świadczeń określonych w § 2 rozporządzenia.

Stwierdzenie, iż nieszczęśliwy wypadek nastąpił istotnie w czasie i wskutek pełnienia służby, winno być dokonane przez właściwego lekarza powiatowego względnie przez komisję lekarską.

Do § 17. Za leczenie, które zostało przeprowadzone poza granicami Państwa Polskiego, Skarb Państwa nie zwraca żadnych kosztów.

Do § 19. Z dniem ogłoszenia niniejszego okólnika tracą moc obowiązującą wszystkie okólniki i zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wydane na podstawie dotychczasowych rozporządzeń Rady Ministrów o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin, o ile stanowią one inaczej niż okólnik obecny, a w szczególności zostają uchylone poniższe okólniki i zarządzenia, ogłoszone w Zbiorze Zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych: Nr. Z. O. 7620/26 z dn. 6.XI.26, Z. O. 8127/26 z dn. 8.I.27, Z. O. 4165/27 z 8.IX.27, Z. O. 3411/27 z 23.IX.27, Z. O. 4823/27 z 27.IX.27, Z. O. 5147/27 z 17.X.27, Z. O. 4868/27 z 28.X.27, Z. O. 6084/27 z 17.XI.27, Z. O. 7311/27 z 22.XII.27, Z. O. 342/28 z 18.I.28, Z. O. 2805/28 z dn. 25.VI.28, ZF. 161/28 z 7.II.28, Z. O. 2379/29 z 19.VI.29 i Z. O. 1477/30 z 16.V.30 (str. 662—704).

315.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 6 lipca 1932 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów, prokuratorów oraz wojskowych w kraju.

(Dz. U. R. P. z dnia 19 sierpnia 1932 r. Nr, 71, poz. 651).

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 461 ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 826) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniami Rady Ministrów: z dnia 20 stycznia 1930 r. Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 54 z mocą obowiązującą od dnia 11 lutego 1930 r., z dnia 10 kwietnia 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 291 z mocą obowiązującą od dnia 1 maja 1931 r., z dnia 3 czerwca 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 437 z mocą obowiązującą od dnia

13 czerwca 1931 r., z dnia 2 września 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 658 z mocą obowiązującą od dnia 17 września 1931 r., z dnia 25 września 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 707 z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 1931 r. i z dnia 10 czerwca 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 461 z mocą obowiązującą od dnia 21 czerwca 1932 r.

Załącznik do obwieszczenia Min. Skarbu z dn. 6 lipca 1932 r. (poz. 651).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1927 r.

o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych.

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) zarządza się co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie niniejsze reguluje należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) (z wyjątkiem pracowników kolei państwowych), sędziów, prokuratorów, praktykantów i aplikantów, wojskowych zawodowych, wojskowych wymienionych w art. art. 111, 112, 113 i 114 wyżej powołanej ustawy, oraz szeregowych niezawodowych.

Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia pracowników kolei państwowych regulują osobne przepisy.

§ 2.

Osobom wymienionym w § 1 przysługują:

I. w razie podróży służbowej (komisji) do miejscowości położonej poza zwykłem ich miejscem służbowem:

1) diety oraz

2) zwrot kosztów przejazdu;

II. W razie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonej poza zwykłem ich miejscem służbowem:

1) diety za czas przejazdu i za czas pozostawania w delegacji (odkomenderowaniu) oraz

2) zwrot kosztów przejazdu.

III. W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:

1) diety dla przeniesionego za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za pierwszą dobę pobytu w tymże miejscu, oraz dla jego żony i dzieci za taki sam czas, a to dla żony w wysokości 75%, dla dzieci w wysokości 50% diet, przysługujących przeniesionemu, o ile na te osoby pobiera dodatek ekonomiczny na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie art. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107);

2) zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego oraz jego żony i dzieci, o ile na te osoby pobiera dodatek ekonomiczny; ponadto zwrot kosztów przejazdu dla jednej osoby z jego służby;

3) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

W odniesieniu do wojskowych i funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę w administracji wojskowej, zwykłem miejscem służbowem i miejscowością w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest obszar danego garnizonu wojskowego.

§ 3.

Diety wynoszą dziennie:

1) dla Prezesa Rady Ministrów i Marszałka Polski 80 zł, dla Ministrów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego 60 zł.

2) dla funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), wojskowych zawodowych, oraz wojskowych, wymienionych w art. 111, 112, 113 wyżej powołanej ustawy, a pobierających uposażenie:

według grupy II	. . . . .	30 zł
„ „ III i IV	. . . .	25 „
„ „ V	. . . . .	20 „
„ „ VI	. . . . .	15 „
„ „ VII	. . . . .	12 „
„ „ VIII	. . . .	10 „ 50 gr
„ „ IX	. . . . .	9 „ 50 „
„ „ X — XII	. . . .	8 „ 50 „
„ „ XIII — XVI	. . .	6 „ — „

3) dla sędziów i prokuratorów, pobierających uposażenie:

według grupy C i D	. . . .	25 zł
„ „ B	. . . . .	20 „
„ „ A	. . . . .	15 „

4) dla szeregowych niezawodowych:

a) podchorążych oraz podoficerów . . 2 zł 50 gr

b) st. szeregowców i szeregowców. . 2 „ — „

Praktykanci i aplikanci otrzymują diety tej grupy uposażenia, według której pobierają wynagrodzenie, względnie uposażenie.

Oficerom i szeregowym, biorącym udział w ćwiczeniach (koncentracjach) formacyj wojskowych poza swym garnizonem, a nie należącym do tych formacyj, przysługują diety w wysokości i wedle zasad określonych w niniejszem rozporządzeniu tylko za czas od dnia wyjazdu z miejsca garnizonu do dnia przybycia do formacji, odbywającej ćwiczenia, oraz od dnia odjazdu z powyższej formacji do dnia powrotu do swego garnizonu. Ograniczenie to nie odnosi się do oficerów i szeregowych żandarmerji, pełniących w rejonach ćwiczeń (koncentracyj) służbę bezpieczeństwa.

W razie awansu należą się wyższe diety od dnia, od którego przysługuje prawo do wyższego uposażenia.

Do diet, ustalonych dla funkcjonarjuszów i osób wojskowych pobierających uposażenie wedle grupy

II, III lub IV (punkt 2), może szef władzy naczelnej w wypadkach, gdy podróż służbowa połączona jest z wydatkami reprezentacyjnemi, przyznawać dodatki w wysokości 25% diet. Przepis ten nie ma zastosowania do osób wymienionych w § 25.

§ 4.

W wypadku delegacji (odkomenderowania) wypłaca się diety w wysokości ustalonej w § 3 t. j. całe diety przez pierwsze dwa tygodnie, licząc od dnia, następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji (odkomerderowania), przez następnych 6 tygodni diety zmniejszone dla żonatych i wdowców z dziećmi (t. j. dla pobierających dodatek ekonomiczny) o 20%, dla samotnych (t. j. dla nie pobierających tego dodatku) o 40%, po upływie zaś tego czasu diety zmniejszone dla żonatych i wdowców z dziećmi o 30% dla samotnych o 50%.

Delegacja (odkomenderowanie) może trwać zasadniczo tylko pół roku. Przedłużenie delegacji (odkomenderowania) ponad ten okres czasu może nastąpić jedynie w wyjątkowych wypadkach na mocy decyzji szefa władzy naczelnej, przyczem przedłużenie delegacji (odkomenderowania) na dłużej niż pół roku wymaga zgody Ministra Skarbu. Przepis ten nie dotyczy wypadków odkomenderowania do szkół wojskowych lub cywilnych.

O ile delegowany (odkomenderowany) otrzymuje bezpłatnie mieszkanie w lokalu rządowym, zmniejsza się diety, określone w ustępie 1 niniejszego paragrafu, o 10% przysługującej diety.

§ 5.

Jednostką obliczania diet jest 24-godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przyczem:

a) Jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu, o ile on wynosi więcej niż 12 godzin cała dieta, o ile zaś więcej niż godzinę — połowa diety.

b) Jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa krócej niż 24 godziny, należy się połowa diety, o ile pobyt ten trwa dłużej niż 6 godzin, zaś cała dieta tylko w tym wypadku, gdy pobyt poza zwykłem miejscem służbowem, trwający dłużej niż 6 godzin, przypada na porę nocną, między 21 a 6 godziną.

Przy przejeździe środkiem lokomocji, mającym oficjalny rozkład jazdy (np. kolej, statek), początek przejazdu należy liczyć od chwili odejścia, ustalonego w tymże rozkładzie jazdy. Przy przejeździe innym środkiem lokomocji, nie mającym takiego rozkładu jazdy (np. konie, samochód), początek przejazdu należy liczyć od chwili ruszenia z miejsca. Powyższą zasadę należy stosować analogicznie także do oznaczenia czasu zakończenia przejazdu z tym wyjątkiem, że opóźnienie środka lokomocji, mającego oficjalny rozkład jazdy, może być brane w rachubę tylko w przypadku, gdy wynosi więcej niż jedną godzinę i zostanie udowodnione.

Gdy przejazd odbywa się różnemi środkami lokomocji, należy do czasu trwania przejazdu wliczać również uzasadnione przerwy między przejazdami poszczególnemi środkami lokomocji.

§ 6.

Diety należą się również za niedzielę i święta przypadające w czasie trwania podróży służbowej, delegacji (odkomenderowania) względnie przeniesienia.

§ 7.

Diety należą się również w wypadku zachorowania w czasie podróży służbowej lub delegacji (odkomenderowania) przez cały czas spowodowanego chorobą pobytu w odnośnej miejscowości, o ile choroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskiem, a funkcjonarjusz nie jest umieszczony na koszt Skarbu Państwa w szpitalu.

§ 8.

Pozostającemu w delegacji (odkomenderowaniu) nie przysługuje prawo do diet za czas urlopu.

O ile jednak korzystający w czasie delegacji (odkomenderowania) z urlopu wypoczynkowego lub zdrowotnego wyjeżdża na czas tego urlopu do miejscowości zwykłego miejsca służbowego, należy mu przyznać zwrot kosztów jazdy tam i zpowrotem według zasad, obowiązujących przy przejazdach służbowych.

§ 9.

Zwrot kosztów przejazdu obejmuje ceny biletów jazdy koleją lub statkiem oraz zwrot kosztów przejazdu innemi środkami komunikacyjnemi, koszty przewozu koleją lub statkiem bagażu podróżnego oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu do dworca i z dworca kolejowego, do przystani i z przystani, do stacji autobusowej, lotniczej i z tych stacyj.

§ 10.

Przy przejazdach koleją lub statkiem zwraca się:

a) cenę biletu I klasy — funkcjonarjuszom państwowym oraz osobom wojskowym, pobierającym uposażenie według grupy I — V, sędziom i prokuratorom, pobierającym uposażenie według grupy D, C, B, ponadto bez względu na grupę uposażenia: starostom i kierownikom starostw, dowódcom pułków i równorzędnym, komendantom wojewódzkim policji państwowej, osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach przedstawicieli państw obcych, misyj zagranicznych oraz oficerów armij obcych, jak również adjutantom i oficerom ordynansowym, podróżującym służbowo w I klasie razem ze swoimi przełożonymi generałami i dowódcami pułków;

b) cenę biletu II klasy — funkcjonarjuszom państwowym oraz osobom wojskowym, pobierającym uposażenie według grupy VI do IX i sędziom, pobierającym uposażenie według grupy A;

c) cenę biletu III klasy — funkcjonarjuszom państwowym oraz osobom wojskowym, pobierającym uposażenie według grupy X do XVI.

Praktykanci i aplikanci otrzymują zwrot ceny biletu tej klasy, która w myśl postanowienia, zawar-

tego w poprzednim ustępie, przywiązana jest do grupy uposażenia, według której pobierają uposażenie.

Za przejazd sługi (§ 2 p. III. 2) zwraca się cenę biletu III klasy.

Jeżeli na statku znajdują się dwie klasy zwraca się cenę biletu I klasy również i tym, którzy w myśl postanowień niniejszego paragrafu mają w razie jazdy koleją prawo do biletu II klasy, cenę zaś biletu II klasy tym, którzy w razie jazdy koleją mają prawo do biletu III klasy.

Z reguły zwraca się koszt przejazdu pociągami osobowemi. Zwrot kosztów przejazdu pociągiem pośpiesznym ma miejsce tylko wtedy, jeżeli podróż służbowa ma charakter nagły, albo jeżeli przez użycie pociągu pośpiesznego zaoszczędzono diety. Potrzebę użycia pociągu pośpiesznego winna władza, zarządzająca podróż służbową, potwierdzić na rachunku kosztów podróży.

Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu pociągiem pośpiesznym, w którym niema III klasy, otrzymuje ten, który zresztą posiada tylko prawo do zwrotu kosztów przejazdu klasą III, zwrot ceny biletu klasy II.

Odbywającym podróże służbowe oraz delegowanym (odkomenderowanym), może być przyznany zwrot ceny t. zw. miejscówki, o ile władza, zlecająca podróż służbową, stwierdzi potrzebę zakupna miejscówki (przepełnienie pociągu na danej linji kolejowej).

Osoby, mające prawo do ulg w przejazdach państwowemi lub zarządzanemi przez Państwo środkami komunikacyjnemi, otrzymują przy likwidacji kosztów podróży zwrot ceny ulgowej.

Władza zarządzająca podróż służbową może przyznać osobom, pobierającym uposażenie według grupy VI i wyżej, oraz sędziom i prokuratorom, pobierającym uposażenie według grupy A i wyżej, zwrot faktycznie poniesionych i udowodnionych kosztów użycia jednego miejsca w wozie sypialnym, klasy przysługującej danej osobie, jeżeli podróż koleją trwa dłużej niż sześć godzin między 21 a 6 godziną, a zarazem podróż służbowa ma charakter nagły i zachodzi konieczność pełnienia następnego dnia czynności urzędowych. Nie dotyczy to Marszałka Polski, Prezesa Rady Ministrów, Ministrów i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, którym w każdym wypadku podróży służbowej przysługuje prawo użycia całego przedziału sypialnego w wozie sypialnym. Zwrot kosztów przejazdu wozem sypialnym winien się odbywać na podstawie dołączenia do rachunku kosztów podróży oryginalnego kuponu, uprawniającego do zajęcia miejsca względnie przedziału w wozie sypialnym.

§ 11.

Zwraca się udowodnione koszty przewozu koleją lub statkiem osobistego bagażu podróżnego o wadze:

a) do 50 kg przy podróżach służbowych (komisjach), trwających co najmniej 6 dni;
b) do 100 kg przy podróżach służbowych, trwających dłużej niż 30 dni, oraz przy delegacjach (odkomenderowaniach).

O ile dla spełnienia czynności urzędowej konieczne jest zabranie ze sobą bagażu służbowego, jak aktów, narzędzi, instrumentów i t. p., zwraca się wszystkie koszty jego przewozu, przyczem w rachunku kosztów należy wyszczególnić zawartość bagażu służbowego, jego wagę oraz faktycznie poniesione wydatki.

§ 12.

Przy przejazdach kołowych zwraca się w miejscowościach, w których obowiązują zatwierdzone przez władze taryfy najmu koni lub samochodu, ceny podane w taryfie. W miejscowościach nie posiadających takich taryf, zwraca się cenę najmu koni lub samochodu na podstawie dołączonego przez rachunkozdawcę do rachunku własnoręcznego oświadczenia, podającego oprócz zapłaconej ceny także ilość kilometrów odbytej drogi kołowej z wymienieniem miejscowości początkowej i końcowej. W razie wątpliwości, czy zapłacona cena odpowiada miejscowym stosunkom, może władza zasięgnąć informacji odnośnego magistratu (urzędu gminnego) i zależnie od otrzymanej informacji odpowiednio zmniejszyć kwotę najmu koni względnie samochodu.

Wydatek na najem koni i samochodu zwraca się tylko wtedy, jeżeli niema możności przejazdu tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, omnibusami, autobusami, statkami i t. p.

Przy wspólnych podróżach kołowych wolno zaliczać jedną podwodę względnie samochód na 3 osoby. W razie równoczesnego przewozu większej ilości aktów, instrumentów, narzędzi, wolno zaliczać jedną podwodę względnie samochód na 2 osoby względnie w wyjątkowych wypadkach na jedną osobę.

Koszty wspólnej podróży kołowej zalicza osoba, posiadająca wyższą grupę uposażenia.

Jeżeli drogę odbyto pieszo lub własnemi środkami lokomocji, przyznaje się kwotę, odpowiadającą taryfie najmu koni, w miejscowościach zaś, nie posiadających takiej taryfy, po 30 groszy za każdy kilometr, o ile oczywiście nie można było odbyć tej drogi tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, statkami, omnibusami i t. p.

Dla urzędników działu Ministerstwa Robót Publicznych sprawujących nadzór dróg, którzy w podróżach służbowych używają własnych samochodów ustali Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu wysokość wynagrodzenia za używanie własnego samochodu.

Koszty jazdy samolotem zwraca się w pełnej wysokości tylko w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych ważnością i nagłością sprawy, poza tem zaś tylko do kwoty, odpowiadającej kosztom jazdy koleją.

§ 13.

Za czynności komisyjne w miejscowościach położonych bliżej niż 2 km od budynku, w którym mieści się urząd, nie należą się żadne koszty podróży służbowej z wyjątkiem ewentualnego zwrotu kosztów przewozu bagażu służbowego (§ 11).

§ 14.

Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców, zwraca się koszt przejazdu dorożką względnie samochodem w kwo-

cie faktycznie wydanej i odpowiadającej miejscowym cenom, o ile odległość miejsca komisyjnego od gmachu urzędu względnie od mieszkania wynosi więcej jak 2 km. Jeżeli w danem mieście istnieje tańszy środek komunikacyjny, np. tramwaj, autobus i t. p. zwraca się koszt przejazdu tym środkiem komunikacyjnym.

U wojskowych i funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę w administracji wojskowej, bierze się w tych wypadkach pod uwagę łączną ilość mieszkańców we wszystkich miejscowościach, wchodzących w skład danego garnizonu.

Na koszty dojazdu z miasta do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej przyznaje się za każdy dojazd względnie odjazd ryczałt w wysokości po:

Grupa uposażenia:	złotych
I do IV oraz D i C	2.00
V — IX oraz B i A	1.50
X — XVI	0.90

Ryczałt ten nie należy się szeregowym niezawodowym oraz w tych wypadkach, gdy dojazd odbywa się służbowym środkiem lokomocji.

Gdy podróż służbowa odbywa się do kilku miejscowości, przyznaje się ryczałt za dojazdy w każdej miejscowości.

O ile odległość od gmachu urzędu względnie od mieszkania do dworca kolejowego lub przystani, stacji autobusowej lub lotniczej wynosi więcej niż dwa kilometry, dojazd można traktować według postanowień § 12.

§ 16.

W razie podróży służbowych w czasie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonych poza miejscem delegacji (odkomenderowania), uzupełnia się diety pobierane z tytułu delegacji (odkomenderowania), o ile wypłacane są stosownie do § 4 niniejszego rozporządzenia w wymiarze zmniejszonym, do wysokości całej diety. Ponadto zwraca się koszty przejazdu według zasad ustalonych w niniejszem rozporządzeniu.

W razie odbywania podróży służbowych w pierwszych dwóch tygodniach delegacji (odkomenderowania), za które w myśl § 4 niniejszego rozporządzenia należy się cała dieta, nie wlicza się do tego okresu czasu dni, przebytych w podróży służbowej. Postanowienia zawarte w poprzednich ustępach, nie mają zastosowania do podróży służbowych, które nie trwają dłużej niż sześć godzin.

§ 17.

Delegowanym (odkomenderowanym), przeniesionym następnie do miejscowości, do której ich uprzednio delegowano (odkomenderowano), przysługuje oprócz należności z § 2, punkt III zwrot kosztów przejazdu do miejscowości, w której mieli stały przydział służbowy i zpowrotem oraz diety w czasie tego przejazdu według zasad ustalonych dla podróży służbowych, o ile przejazd ten jest konieczny dla uregulowania spraw, wynikłych wskutek przeniesienia.

§ 18.

Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

Rozpoczętej komisji nie wolno przerywać inaczej, jak tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo uzasadnione.

Wyjazdy z miejsca komisyjnego na noclegi dopuszczalne są tylko wówczas, jeżeli w danej miejscowości nie można znaleźć noclegu, a okoliczność tę stwierdzi właściwy dla danej miejscowości magistrat względnie zarząd gminy.

Przy przejazdach kołowych, odbywanych jednym ciągiem bez przerwy, należy odbyć co najmniej 40 km drogi w jednym dniu. Zresztą należy używać tylko takich środków komunikacyjnych, które nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszemi kosztami dla Skarbu Państwa.

§ 19.

W razie przeniesienia z urzędu lub w drodze konkursu do innej miejscowości, przyznaje się na pokrycie wszystkich wydatków, połączonych z przesiedleniem, ryczałt w wysokości:

samotnemu — 60% jednomiesięcznego, pobierającemu dodatek ekonomiczny — 60% dwumiesięcznego uposażenia. Za podstawę obliczenia ryczałtów przyjmuje się uposażenie w wymiarze dla samotnego (t. j. bez dodatku ekonomicznego), a w szczególności uposażenie, określone w art. art. 3 i 118 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie w art. art. 4, 10, 12 i 25 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107). Postanowienie powyższe dotyczy także wojskowych zawodowych, pełniących służbę w Korpusie Ochrony Pogranicza, z tą różnicą, że za przeniesienia w obrębie bataljonów Korpusu Ochrony Pogranicza przyznaje się wojskowemu, pobierającemu dodatek ekonomiczny, ryczałt w wysokości 25% dwumiesięcznego uposażenia, zaś samotnemu zamiast ryczałtu przyznaje się tylko prawo przewozu urządzenia domowego służbowemi środkami lokomocji.

Ponadto zwraca się koszty przewozu urządzenia domowego kolejowemi pociągami towarowemi, względnie statkami towarowemi, udowodnione oryginalnemi listami przewozowemi. W razie użycia do przewozu pociągów towarowo - pośpiesznych lub przyśpieszonych względnie takichże statków, zwraca się udowodniony koszt przewozu tylko do wysokości kosztów, jakieby wynikły przy użyciu normalnych towarowych pociągów względnie statków.

Ryczałt powyższy wypłaca się przeniesionemu po jego zgłoszeniu się na nowem miejscu służbowem.

Przy przeniesieniu na prośbę nie przysługuje należytość określona niniejszym paragrafem, może jednak być przyznana w drodze wyjątku, w całości lub części według uznania właściwej władzy naczelnej.

§ 20.

Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, krótkotrwałych delegacyj (odkomenderowań) i przeniesień winny być przedstawiane w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po odbyciu komisji, delegacji (odkomenderowania), względnie przeniesienia, rachunki

zaś kosztów przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem (§ 19 ustęp drugi) — w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu urządzenia domowego do miejscowości przeniesienia.

Rachunki delegacyj (odkomenderowań), trwających dłużej niż 30 dni, należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy zdołu w terminie 8 pierwszych dni następnego miesiąca kalendarzowego. W takim samym terminie mogą być za zezwoleniem władzy naczelnej przedstawiane rachunki powtarzających się w ciągu miesiąca komisyj, o ile w tych wypadkach nie zastosowano przewidzianych w § 22 ryczałtów.

Przekroczenie bez dostatecznego usprawiedliwienia wyżej określonych terminów pociąga za sobą utratę prawa do diet i zwrotu kosztów, a w następstwie obowiązek zwrócenia Skarbowi Państwa całej zaliczki przyznanej na zasadzie § 21.

Każdy rachunek kosztów podróży służbowej musi być opatrzony klauzulą władzy, zarządzającej podróż lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie zlecenia służbowego.

Przeciw odmowie przyznania zarachowanych kwot może być wniesione w ciągu 14 dni liczonych od następnego dnia po doręczeniu decyzji przedstawienie do władzy II instancji, względnie do władzy naczelnej, która rozstrzyga ostatecznie. Przedstawienie nie ma miejsca, o ile władzą, która odmówiła likwidacji rachunku, była władza naczelna.

§ 21.

Udającym się w podróż służbową przysługuje prawo do zaliczki, nieprzekraczającej przypuszczalnych kosztów podróży i należnych diet.

Postanowienie powyższe stosuje się również do należności z tytułu delegacji (odkomenderowania) i przeniesienia.

§ 22.

W wypadkach, w których podróże służbowe trwają przez dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, właściwa władza naczelna może przyznać za zgodą Ministra Skarbu zamiast kosztów przejazdu i diet ryczałt, który może być płatny zgóry wraz z uposażeniem miesięcznem.

Przy przerwach w wyjazdach służbowych, trwających z jakichkolwiek powodów dłużej niż 14 dni, nie należy się ryczałt za cały czas przerwy od dnia jej powstania.

§ 23.

Jeżeli cały urząd zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości, należy stosować § 2 punkt II niniejszego rozporządzenia.

§ 24.

Należności za odkomenderowanie przysługują również wojskowym zawodowym oddziałów zwartych, odkomenderowanym poza stały garnizon, zaś należności za przeniesienie przysługują tymże wojskowym zawodowym oddziałów zwartych przy stałej zmianie dyzlokacji.

Podróży i marszów w oddziałach zwartych oraz podróży i marszów, za które osobv wojskowe otrzymują specjalne dodatki, nie uważa się za podróże służbowe w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

§ 25.

Oficerom Korpusu Kontrolerów i tymże oficerom mianowanym generałami przyznaje się dodatek do diet w wysokości:

generałom 25%
pułkownikom 35%
podpułkownikom i majorom . . 45%

Dodatki te wypłaca się równocześnie z dietami.

§ 26.

Osoby, odbywające podróż służbową do Gdańska w charakterze kurjera dyplomatycznego, otrzymują diety VIII grupy uposażenia.

§ 27.

Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia poza granicami Państwa normuje osobne rozporządzenie.

§ 28.

Do wyjaśnienia wątpliwości, powstałych przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia, powołane jest Ministerstwo Skarbu.

§ 29.

Rozporządzenie niniejsze ma zastosowanie także do podróży służbowych, delegacyj (odkomenderowań) i przeniesień, odbywanych z kraju na obszar W. M. Gdańska i w obrębie tego obszaru z tą różnicą, że należności, wyrażone w złotych przelicza się na guldeny gdańskie w stosunku 1 złoty równa się 1 guldenowi gdańskiemu oraz, że przez uposażenie, o którem mowa w § 19 rozumieć należy uposażenie krajowe, przeliczone na guldeny gdańskie w tym samym stosunku.

§ 30.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. i z dnia 28 stycznia 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 72, poz. 703 i Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 10, poz. 78).

316.

ROZPORZĄDZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 20 lipca 1932 r.

L. D. III. 8234/1/32.

w sprawie dodatku ekonomicznego na dzieci.

Do

Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

Wskutek zapytania niektórych władz, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

I. Art. 4 ustawy uposażeniowej funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie art. 5 ustawy uposażeniowej sędziów i prokuratorów z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) w punkcie „c" względnie „b" tych ustaw, normując prawo do dodatku ekonomicznego na dzieci postanawia, że dodatek ten może być przyznany na dzieci ślubne i uprawnione.

Z powyższego wynika, że ubiegający się o dodatek ekonomiczny na dziecko, winien udowodnić nietylko, że dziecko się urodziło, lecz także, że jest ono ślubne lub uprawnione.

Za dostateczny dowód, że dziecko jest ślubne lub uprawnione, nie może być uznane zaświadczenie np. akuszerki, lekarza, zakładu położniczego, gdyż może ono stwierdzać jedynie fakt urodzenia, a nie okliczności, że dziecko jest ślubne lub uprawnione.

Moc dowodową, stwierdzającą pochodzenie dziecka mają zasadniczo jedynie metryki urodzenia, wystawione przez właściwe urzędy stanu cywilnego (w formie pełnego czy też skróconego wypisu z ksiąg metrykalnych), gdyż w myśl obowiązujących przepisów tylko te urzędy są uprawnione do wydawania dokumentów, stwierdzających pochodzenie dziecka.

Żądanie przedstawienia metryki nie może być uważane za utrudnienie w uzyskaniu dodatku ekonomicznego. Wszystkie bowiem systemy ustawodawstwa, obowiązujace obecnie na ziemiach polskich, nakładają na rodziców dziecka, a w pewnych warunkach także na osoby obce, obowiązek zgłaszania faktu narodzin dziecka w odnośnym urzędzie stanu cywilnego i sporządzenia aktu urodzenia, zaś wszelkie urzędy stanu cywilnego obowiązane są wydawać na żądanie osób interesowanych metrykę urodzenia. Również przepisy normujące służbę państwową, n. p. art. 16 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) nakładają na funkcjonarjusza obowiązek składania władzy dokumentów osobistych, stwierdzających okoliczności mające wpływ na wymiar uposażenia.

Gdyby jednak uzyskanie metryki było niemożliwe, n. p. gdy dokument zaginął, a księgi urzędu stanu cywilnego uległy w czasie wojny zniszczeniu lub też utrudnione, gdy np. Urząd stanu cywilnego znajduje się zagranicą, a otrzymanie dokumentu przez urzędy zagraniczne napotyka na trudności, należy brać pod uwagę inne dowody. Przy posługiwaniu się dowodem ze świadków, należy od nich także żądać szczegółowego uzasadnienia, skąd są im znane okoliczności, przez nich zeznawane.

Szczegółowe przepisy o postępowaniu przy dowodach z dokumentów i ze świadków zawiera rozdział X rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341). Rozporządzenie to w dwóch pierwszych artykułach (49 i 50) tego rozdziału wyraża zasadę, że jako środek dowodowy w postępowaniu administracyjnem służy wszystko, co może się przyczynić do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem oraz, że: o tem, czy dana okoliczność ma być przyjęta za udowodnioną, decyduje władza na podstawie swobodnej oceny wyników postępowania wyjaśniającego.

II. Od przedstawionej wyżej zasady możnaby wyjątkowo odstąpić w wypadkach, gdy funkcjonarjusz, składając swej władzy wspomniane wyżej zaświadczenie np. akuszerki lub szpitala, prosi o tymczasowe przyznanie mu dodatku ekonomicznego na dziecko, zaznaczając wyraźnie, że formalny dowód urodzenia dziecka przedstawi później. Ministerstwo Skarbu nadmienia jednak, że władza przyznająca tymczasowo dodatek ekonomiczny winna równocześnie wyznaczyć funkcjonarjuszowi stosownie krótki termin do przedstawienia formalnego świadectwa urodzenia dziecka pod rygorem wstrzymania dalszej wypłaty i potrącenia dokonanych wypłat za czas ubiegły.

III. Przepisy zaboru rosyjskiego nie przewidywały urzędów stanu cywilnego dla osób bezwyznaniowych, względnie należących do wyznań nieuznanych, to też posiadanie metryk przez te osoby jest niemożliwe. Ten stan rzeczy istnieje dotychczas, jednak kwestja uregulowania tego zagadnienia jest w toku załatwiania. Do czasu wydania przepisów w tej sprawie należy przyznawać dodatek ekonomiczny na dzieci bezwyznaniowe lub należące do wyznań prawnie nieuznanych z uwagi na niemożność dostarczenia metryk na podstawie wszelkich dowodów, któreby w dostateczny sposób wyjaśniały pochodzenie dziecka i jego wiek. W szczególności za wystarczający dowód należy także uważać wypis z rejestru mieszkańców wystawiony przez właściwą gminę. Gdyby się nastręczały trudności lub wątpliwości przy ustalaniu daty urodzenia dziecka lub jego wieku dla ustalenia terminu, należałoby posługiwać się dowodem ze świadków względnie innym dowodem w myśl zasad podanych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnem.

Podając powyższe do wiadomości. Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie dalszych odpowiednich zarządzeń.

317.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 63

z dnia 26 sierpnia 1932 r.

L. 2338/II/2/32

w sprawie wykazu personelu urzędniczego i dozorczego.

Do

Wszystkich Państwowych Fabryk Tytoniowych.

Począwszy od dnia 1 października b. r. przedkładać należy pierwszego dnia każdego kwartału Działowi Produkcji, szczegółowy wykaz personelu urzędniczego i dozorczego zajętego na oddziałach fabrykacyjnych z wyszczególnieniem oddziału i funkcji, jaka dana jednostka pełni.

Pierwszy taki wykaz, ze względu na rozpoczęcie bieżącego kwartału, przedłożyć należy do dnia 5 września b. r.

Za Dyrektora P. M. T.:
Szef Działu Produkcji.
(—) *Inż. M. Zdrojewski*

FABRYKACJA

318.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 29 lipca 1932 r.
L. 2048/II/2/32

w sprawie planowania pracy na oddziałach fabrykacyjnych.

Do
Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Warszawie-Dzielna, Grodnie, Wilnie, Łodzi, Warszawie - Kaliska, Poznaniu - Wojskowa.

Zasadniczym warunkiem sprawnego i racjonalnego funkcjonowania wszelkich placówek wytwórczych jest ścisłe i dokładne planowanie prac, związanych z wykonaniem otrzymanego na dany czasokres zamówienia (miesięczny program produkcji). Dla spełnienia tego warunku jest nieodzownem ułożenie sobie zawczasu, a więc na początku danego okresu, planu prac dla każdego stadjum produkcji zosobna, którego odpowiednikiem są oddziały wytwórcze fabryk. Plany te winny być opracowane bardzo dokładnie na każdy dzień roboczy miesiąca, z uwzględnieniem zapotrzebowania sił roboczych, maszyn, oraz ścisłem określeniem gatunku i ilości produktu na dany dzień preliminowanego.

Ponieważ wszystkie działy wytwórcze są uzależnione od siebie i związane ściśle wykonaniem jednego ogólnego zadania, jakiem jest miesięczny program produkcji, jest rzeczą nieodzowną, by wspomniane plany były ze sobą sharmonizowane i ułożone w ten sposób, by ciągłość i dopasowanie wytwórczości poszczególnych działów były całkowicie uzgodnione.

Dla zrealizowania omówionego wyżej zadania Dyrekcja P. M. T. poleca Fabryce przystąpić do ułożenia tych planów na miesiąc wrzesień r. b., opierając się na załączonym wzorze, przyczem upoważnia się Fabrykę do dokonania zmian, w rubrykach pionowych wzorów, podyktowanych koniecznością ujęcia tych kategoryj prac, które nie są objęte wzorem, pod warunkiem jednakże zachowania układu zasadniczego.

Punktem wyjściowym planowania powinny być oddziały ostatniego etapu wytwórczości, a więc oddział pakowalni tytoni i oddział pakowalni papierosów, pozostałe zaś oddziały winny dostosować się do układu prac tych dwóch oddziałów. Przy planowaniu pracy dla oddziału pakowalnia papierosów i tytoni obowiązują ściśle ilości programowe, gdyż te ilości winna pakowalnia zapakować i oddać do biura materiałowego.

Zasadniczym terminem wykonania programów jest cały miesiąc produkcji (ilość dni pracy). Jednakże należy tu wziąć pod uwagę i inne względy, jak szybsze wykończenie gatunków o małych ilościach, niewielki zapas papierosów wolnych, lub inne.

Każda zmiana w planie pracy na pakowalni papierosów czy tytoni winna być natychmiast komunikowana pozostałym oddziałom, ażeby tamte nie były zmianą zaskoczone, a tem samem pakowalnia nie znalazła się np. bez papierosów do pakowania, w wypadku szybszego pakowania jakiegoś gatunku. Niezawiadomienie o takiej zmianie oddziału wyrób tytoni może w podobnym położeniu postawić wyrób papierosów, t. j. wobec minimalnego zapasu tytoniu wolnego, a nawet kompletnego braku.

Przy dokładnem planowaniu pracy zmiana powstała, chociażby tylko w jednym gatunku, pociąga za sobą zmiany przy pakowaniu innych gatunków, wobec czego należy zrobić zaraz odpowiednie przeliczenia, a rezultaty podać najbliższemu oddziałowi, który z kolei swoje przeliczenia komunikuje innemu.

Przystępując do planowania prac na pakowalni papierosów i tytoni, należy programowe ilości rozbić na ilości dziennej produkcji w poszczególnych gatunkach i ilości te wstawić do odpowiednich rubryk. Oczywiście na sumy dziennej produkcji mają duży wpływ względy podane wyżej, które należy mieć na uwadze przy obliczeniach.

Oddział wyrobu papierosów, planując pracę, najpierw oblicza ilości, jakie winien w miesiącu wyprodukować. Ilości te otrzyma przez dodanie do sum programowych potrzebnych sum zapasu papierosów wolnych (od 1 — 2 dni) i odjęcie posiadanego zapasu papierosów z końcem miesiąca. Otrzymane ilości rozbija na poszczególne dnie pracy, jednakże mając na uwadze plan pracy w pakowalni papierosów.

Podobnie postąpić należy z wyrobem gilz, t. j. do ilości obliczonych dla wyrobu papierosów dodać potrzebny zapas gilz i odjąć posiadany remanent gilz z końcem miesiąca. Rozbicie produkcji na poszczególne dnie winno być dostosowane do dziennych ilości wyrobów papierosów. Oddział wyrobu gilz i papierosów po otrzymaniu preliminarza produkcji na następny miesiąc winien już w trzeciej dekadzie, o ile możności, dostosowywać maszyny do nowego programu, zwłaszcze gdy preliminarz przewiduje gatunek nieprodukowany w bież. miesiącu lub wprowadza duże różnice w gatunkach produkowanych.

Ma to na celu utrzymanie odpowiedniego zapasu gilz i papierosów wolnych.

Wyrób tytoni planuje prace nieco odmiennie. Oddział ten wykonywa swoją pracę w trzech etapach: pierwsza operacja, druga operacja i krajanie.

Planować należy dla każdego rodzaju z tych prac osobno.

Krajalnia, jako ostatni etap oddziału, planuje pracę na przeciąg całego miesiąca, t. j. od pierwszego do pierwszego następnego.

Operacja II kończy swą pracę na 1-en dzień przed pierwszym, wobec czego ostatni dzień miesiąca nie powinien być tu brany do obliczeń. Pierwszym dniem pracy nowego miesiąca dla operacji II jest ostatni dzień miesiąca poprzedniego.

Przy pierwszej operacji procedura jest ta sama, lecz różnica wynosi 2 dni, t. j. pierwszym dniem pracy na nowy miesiąc jest przedostatni dzień starego miesiąca.

Ilości kilogramów tytoni, jakie wyrób tytoni winien w miesiącu wyprodukować, otrzymuje się przez zamianę sztuk papierosów, jakie oblicza wyrób papierosów na doważoną mieszankę, przez dodanie do tych ilości kilogramów potrzebnego zapasu oraz przez odjęcie zapasów tytoniu wolnego, znajdującego się z końcem miesiąca w magazynie biura materjałowego i podręcznym magazynie wyrobu papierosów. O ile chodzi o produkcję tytoni, to do ilości,

jakie winna pakowalnia zapakować, należy dodać potrzebny zapas, odjąć zapas biura materjałowego i remanent oddziału pakowalni. Ponieważ zapasy tytoniu obliczyć można dopiero z końcem ostatniego dnia miesiąca, a wyrób tytoni już na 2 dni przed końcem (I-sza operacja) pracuje na nowy miesiąc, przeto ilości na pierwsze dni pracy należy obliczyć w przybliżeniu na podstawie preliminarza, a następnie po dokładnem obliczeniu różnice wyrównać w pierwszej dekadzie.

Oczywiście różnice te powinny być niewielkie.

Schematy planowania pracy przesyła się tylko dla oddziału „Wyrób tytoni przednich", „Wyrób papierosów", „Wyrób gilz", „Pakowalnia papierosów" i „Pakowalnia tytoni przednich". Pozostałe oddziały jak „Wyrób tytoni gorszych", „Pakowalnia tytoni gorszych" oraz „Wyrób pudełek" planować należy identycznie.

W załączonych schematach dla oddz. „Wyrób tytoni", „Wyrób papierosów" i „Wyrób gilz" rubryka III dekady powtarza się. Przy planowaniu pracy na początku miesiąca oddziały wypełniaja wszystkie rubryki za wyjątkiem tej ostatniej. Rubryka ta przewidziana jest na wypadek, gdy w związku z otrzymaniem preliminarza produkcji na następny miesiąc należy w ostatniej dekadzie zmienić plan pracy, dostosowując go już do produkcji na nowy miesiąc, a to w celu utrzymania odpowiednich zapasów półwyrobów.

Oddziały, obliczając dzienną produkcję, winny baczyć, żeby zapotrzebowania robotników na każdy dzień różniły się minimalnie. Jest to konieczne dla uniknięcia operowania substytutami, co jest usprawiedliwione tylko w wypadkach naprawdę koniecznych.

Kontrolą planowego wykonania programu jest wykres, którego wzór załączono. Wykresy powinny prowadzić wszystkie oddziały fabrykacyjne. Wymiar wykresu i skalę określą Fabryki same. Baczyć należy, ażeby wykresy były czytelne, prowadzone bieżąco, a wówczas nie staną się czczą formalnością, lecz okażą się koniecznym regulatorem pracy na oddziale. Ilość gatunków na jednym wykresie jest dowolna. Jednakże, o ile są gatunki, których ilości mało się różnią, należy je prowadzić na oddzielnych arkuszach.

Wykres kreślić należy na papierze milimetrowym, lub kratkowanym następująco: na poziomej linji (linja dni pracy) z lewej strony obieramy punkt i oznaczamy go „0". Na tej samej linji po prawej stronie mniejwięcej na odległości 30 — 40 cm. obieramy drugi punkt, z którego wystawiamy prostopadłą. Na tej prostopadłej odkładamy obliczoną ilość sztuk papierosów, czy kilogramów tytoniu w odpowiedniej (dowolnej) skali. Otrzymany w ten sposób punkt na tej prostej łączymy z punktem „0" i otrzymujemy linję współrzędną (linię idealnej produkcji). Następnie na prostopadłej odczytujemy codzienne ilości (planowane) i łączymy cienkiemi poziomemi z linią współrzędną. Z otrzymanych punktów na współrzędnej spuszczamy prostopadłe na linię dni i w ten sposób otrzymujemy podziałkę dni. Następnie każdodzienną faktycznie wyprodukowaną ilość odczytujemy na prostej z podziałką ilości sztuk lub kilogramów, poczem przez odliczenie tej samej ilości milimetrów na prostopadłej (lub jej przedłużeniu) danego dnia znajdujemy punkt faktycznej produkcji.

Punkty poszczególnych dni łączymy i otrzymujemy linję łamaną faktycznej produkcji. Zaznacza się, że Dyrekcja P. M. T. wprowadzając planowanie pracy w Fabrykach dąży do ułatwienia pracy na oddziałach, to też nie krępuje bynajmniej Fabryki przy czynieniu zmian w schemacie w celu dostosowania go do warunków lokalnych, jednak, jak to zaznaczono już na wstępie, z zachowaniem układu zasadniczego.

Po upływie miesiąca od daty zaprowadzenia planowania Fabryka nadeśle sporządzone plany i wykresy w terminie do dnia 2 października 1932 r.

Za Dyrektora P. M. T.

Szef Działu Produkcji

(—) *Inż. M. Zdrojewski.*

ORGANIZACJA SPRZEDAŻY.

319.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 26 sierpnia 1932 r.

L. 3938/IV/1/32

w sprawie obowiązywania okólnika D. P. M. T. o karach umownych (Dz. U. M. Sk. Nr. 2 ex 1927, p. 18).

Do

Izby Skarbowej, Wydział IV, w Poznaniu.

Załatwiając pismo z dnia 2.VIII. 1932 r. L. dz. W. IV. 294911/2/32 Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wyjaśnia, że z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17-go listopada 1931 r. o koncesjonowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 855), t. j. od dnia 1-go stycznia 1932 r. przestał obowiązywać okólnik Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 21 - go grudnia 1926 r. o karach umownych i ustaniu stosunku kontraktowego z koncesjonarjuszem (Dz. U. M. Sk. Nr. 2 ex 1927, poz. 18).

Wymienione bowiem rozporządzenie Ministra Skarbu zniosło w § 46 podstawę, uprawniającą Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego do wydania tego okólnika, t. j. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23-go maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 396), a sankcje, zawarte w tym okólniku, zostały, po przystosowaniu ich do zmienionych warunków, ujęte w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 17-go listopada 1931 r.

Za Dyrektora P. M. T.:

Szef Działu Sprzedaży.

(—) *Inż. Kania*

TRANSPORT

320.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 2 sierpnia 1932 r.

L. 3816/I/5/32

w sprawie należytego adresowania przesyłek całowagonowych przeznaczonych dla P. F. W. T. w Łodzi.

Do
Wszystkich Zakładów P. M. T. (oprócz P. F. W. T. w Łodzi).

Ponieważ stwierdzono, że niektóre Zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego kierują przesyłki całowagonowe do Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Łodzi pod niewłaściwym adresem, to jest do stacji Łódź-Kaliska, co naraża fabrykę na straty związane z przetransportowaniem przesyłki na stacje Karolew na bocznicę własną, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego niniejszem komunikuje, że przesyłki całowagonowe przeznaczone dla wspomnianej Fabryki należy adresować do stacji „Karolew — bocznica własna".

Za Szefa Działu Ogólnego:
Kierownik Biura Gospodarczego.
(—) *Henryk Rozenberg*

RACHUBA I KASOWOŚĆ

321.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 21 sierpnia 1932 r.

L. 2482/V/2/32

w sprawie wypłacania diet i zaliczek na koszty podróży.

Do
Panów Dyrektorów i Kierowników Zakładów i Urzędów P. M. T. (wszystkie).

Przypominam okólniki z dnia 17 marca 1925 r. L. 2509/Pr/1/25 i z dnia 9 grudnia 1927 r. L. 11382//Pr/1/27 w sprawie niewypłacania przez Zakłady i Urzędy zaliczek na koszty podróży i diet bez upoważnienia Dyrekcji P. M. T. i podkreślam, że tylko w wypadkach nagłych, gdy droga pocztowa, ew. telegraficzna lub telefoniczna mogłaby spowodować niepożądaną zwłokę w uzyskaniu takiego upoważnienia, może Zakład — Urząd udzielić zaliczkę na poczet kosztów podróży i diet, jednakże o udzieleniu zaliczki należy bezzwłocznie oddzielnie sprawozdać Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego. Zaznaczam, że na dekretach delegacyjnych, które muszą być dołączone do r-ku należy podawać kwotę, datę i miejsce wypłaconych zaliczek. Jeżeli delegacja nastąpiła na telefoniczne zarządzenie, albo ustne polecenie, powyższe dane należy podawać na r-kach kosztów podróży zaraz przy klauzuli, stwierdzającej konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie zlecenia służbowego.

Klauzulę tę w myśl zarzadzenia z dnia 24 października 1925 r. L. 11703/Pr/1/25 należy również umieszczać. Bez podania powyższych danych rachunki nie będą likwidowane.

O każdej wypłacie zaliczki na rachunek kosztów podróży, diet i przeniesienia, czy to na pisemne, czy telefoniczne zarządzenie Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, należy bezwzględnie i bezzwłocznie zawiadomić Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego, Dział V/2.

Za Dyrektora P. M. T.:
Szef Działu Finansowego.
(—) *W. Oziemski*

322.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 60

z dnia 23 sierpnia 1932 r.

L. 353/V/4/32

w sprawie zestawień scalonego podatku przemysłowego od obrotu wyrobami tytoniowemi.

Do
Wszystkich Zakładów Sprzedaży Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W związku z okólnikiem Nr. 50 z dnia 9.VII. 1932 r. L. 255/V/4/32, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca nadsyłać co miesiąc bezpośrednio pod adresem Działu V/4 Dyrekcji, w terminie **najpóźniej do dnia 5-go następnego miesiąca**, zestawienia scalonego podatku przemysłowego od obrotu według następującego wzoru:

Ogólna suma udzielonej prowizji w miesiącu		Kwota przypadającego podatku przemysł. od prowizji		Kwota potrącona sprzedaw. z tytułu podatku		Różnice między rubryką 2 i 3		Uzasadnienie różnicy	
Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr

Pierwsze takie zestawienie należy nadesłać za m-c sierpień b. r., przyczem Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zwraca raz jeszcze uwagę na konieczność przestrzegania wyżej oznaczonego terminu.

Za Szefa Działu Finansowego:
Kierownik Biura Buchalterji.
(—) *Al. Stefanowski*

UPRAWA TYTONU, WYKUP FERMENTACJA

323.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 lipca 1932 r.

o uprawie tytoniu.

(Dz. U.R.P. z dnia 5 sierpnia 1932 r. Nr. 67, poz. 623).

Na podstawie art. 5 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) oraz art. 9 i 10 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 240) zarządzam co następuje:

Postanowienia ogólne.

§ 1. Prowadzenie uprawy tytoniu wymaga uzyskania koncesji.

Przez uprawę tytoniu w znaczeniu powyższego przepisu rozumie się wszystkie czynności produkcji surowca tytoniowego, w tej liczbie także pielęgnowanie roślin tytoniowych, choćby nie posianych ani nie posadzonych przez użytkownika gruntu.

Osoby, posiadające koncesje na uprawę tytoniu, nazywane będą w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia plantatorami.

§ 2. Koncesje uprawniają do prowadzenia uprawy tytoniu ściśle tylko w zakresie, wynikającym z dokumentu koncesyjnego.

Przekraczanie tych uprawnień oraz prowadzenie uprawy tytoniu w innym zakresie, aniżeli to wynika z dokumentu koncesyjnego, jest prowadzeniem niedozwolonej uprawy tytoniu.

Za niedozwoloną uprawę tytoniu uważa się w szczególności:

a) uprawę tytoniu innego gatunku, aniżeli wskazany w dokumencie koncesyjnym,

b) prowadzenie uprawy tytoniu na innym gruncie, aniżeli wskazany w dokumencie koncesyjnym,

c) prowadzenie uprawy tytoniu na obszarze, przekraczającym obszar, wskazany w dokumencie koncesyjnym.

§ 3. Za niedozwoloną uprawę tytoniu, pomimo posiadania dokumentu koncesyjnego, uważa się prowadzenie uprawy tytoniu z innego nasienia, aniżeli dostarczone lub wskazane plantatorowi przez organa przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy".

§ 4. Koncesje na uprawę tytoniu są przywiązane do osoby koncesjonarjusza, nie podlegają dziedziczeniu, ani też nie mogą być odstępowane osobom trzecim bezpłatnie, czy też za wynagrodzeniem.

W razie wygaśnięcia koncesji posiadanej przez plantatora, o ile to wygaśnięcie nastąpiło z powodów wymienionych w p. a — b) § 39, osoby, wchodzące w posiadanie plantacji lub zbiorów po byłych plantatorach, mają prawo do uzyskania koncesji na dokończenie uprawy tytoniu pod warunkiem, iż zawiadomią władzę powołaną do nadania takiej koncesji nie później niż w ciągu 14 dni, o przejęciu plantacji lub zbiorów tytoniu.

§ 5. Koncesje na uprawę tytoniu dzielą się na:

1) Koncesje jednoroczne.
2) Koncesje okresowe.
3) Koncesje na hodowlę rozsady tytoniowej.
4) Koncesje na dokończenie kampanji uprawy tytoniu.

§ 6. Koncesje jednoroczne ważne są na kampanję uprawy tytoniu tylko w jednym, określonym w dokumencie koncesyjnym, roku gospodarczym.

Przez kampanję uprawy tytoniu w znaczeniu przepisów niniejszego rozporządzenia rozumie się okres od zasiewu tytoniu do terminu wykupu tytoniu w tym samym roku gospodarczym.

Koncesje okresowe nadaje się z ważnością na kilka lat, nie dłużej jednak, niż na okres lat 10; koncesje te ważne są na kampanję uprawy tytoniu w latach, na które zostały wydane.

Koncesje na hodowlę rozsady tytoniowej uprawniają tylko do wyhodowania rozsady tytoniowej i wygasają z dniem 15 czerwca roku kalendarzowego, na który zostały wydane.

Koncesje na dokończenie uprawy tytoniu mogą być nadawane w wypadkach przewidzianych w art. 58 ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355) oraz w wypadkach, gdy plantacje lub zbiory tytoniowe po byłych plantatorach przechodzą w ciągu trwania kampanji uprawy tytoniu w posiadanie osób trzecich. Koncesje te uprawniają tylko do dokończenia uprawy tytoniu w danej kampanji uprawy w zakresie wskazanym w dokumencie koncesyjnym.

Nadawanie koncesyj.

§ 7. Koncesje na uprawę tytoniu mogą być nadawane tylko w okręgach, na które rozciąga się terytorjalna właściwość zakładów uprawy tytoniu.

W drodze wyjątku od tej zasady Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego może nadawać koncesje na uprawę tytoniu w celach naukowych, doświadczalnych lub próbnych również i poza wspomnianemi okręgami.

§ 8. Koncesje na uprawę tytoniu z wyjątkiem koncesyj okresowych oraz koncesyj, o których mowa w ustępie 2 § 7, nadają właściwe terytorjalnie zakłady uprawy tytoniu.

Koncesje okresowe oraz koncesje, o których mowa w ust. 2 § 7, nadaje Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 9. Koncesje nie mogą być nadawane na plantacje mniejsze od 600 m^2; przepis ten nie dotyczy koncesyj wydawanych na uprawę tytoniu w celach naukowych, doświadczalnych lub próbnych.

Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego przysługuje prawo podwyższania w poszczególnych okręgach uprawy tytoniu określonego w ustępie poprzednim minimum obszaru uprawy.

§ 10. Osoby, pragnące uzyskać koncesje na uprawę tytoniu, winny najpóźniej do 15 stycznia roku, w którym zamierzają prowadzić uprawę, złożyć odpowiednie podanie do władz, do których należy nadawanie koncesyj (§ 8).

Podania o koncesje, które nadaje Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego, z wyjątkiem podań, o których mowa w ustępie drugim § 7, należy składać do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego za pośrednictwem zakładów uprawy tytoniu, właściwych dla tego okręgu, w którym ma być prowadzona uprawa.

Podanie ma zawierać:

a) imię i nazwisko ubiegającego się o koncesje na uprawę tytoniu oraz jego miejsce zamieszkania,
b) miejscowość, w której ma być prowadzona uprawa z oznaczeniem właściwej gminy i powiatu,
c) zgłaszany obszar uprawy tytoniu w m^2,
d) dokładne oznaczenie położenia gruntu, przeznaczonego pod uprawę tytoniu.

§ 11. W wypadkach prowadzenia gospodarstwa rolnego wspólnie przez kilka osób, koncesje nadaje się na imię tylko jednej osoby, wskazanej przez osoby, prowadzące wspólnie gospodarstwo.

§ 12. Koncesje na uprawę tytoniu nie mogą być nadawane osobom niezdolnym według ustaw cywilnych do zaciągania zobowiązań i do swobodnego rozporządzania swym majątkiem.

§ 13. Pracownicy przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" i osoby pozostające z nimi we wspólności gospodarczej nie mogą otrzymywać koncesji na uprawę tytoniu.

Wyjątek stanowią koncesje na dokończenie uprawy tytoniu.

§ 14. Nadanie koncesji następuje przez doręczenie dokumentu koncesyjnego, wskazującego:

a) osobę plantatora,
b) rodzaj koncesji i czas jej trwania,
c) gatunek tytoniu dozwolony do uprawy,
d) dozwolony obszar plantacji tytoniu,
e) oznaczenie położenia gruntu z podaniem wielkości poszczególnych parcel gruntowych.

§ 15. Plantatorzy, którzyby już po uzyskaniu dokumentu koncesyjnego pragnęli uzyskać zezwolenie na zmianę gruntu, przeznaczonego pod uprawę tytoniu lub też zezwolenie na rozszerzenie uprawy ponad obszar wskazany w dokumencie koncesyjnym, mogą składać odpowiednie podania do władz, nadających koncesje, w terminie do dnia 15 maja roku, w którym ma być prowadzona uprawa.

Obowiązki plantatorów.

§ 16. Plantatorzy obowiązani są stosować się ściśle do przepisów o uprawie tytoniu i instrukcyj technicznych, udzielanych im co do prowadzenia uprawy przez organa Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz przestrzegać zakresu uprawnień, wynikających z dokumentu koncesyjnego.

§ 17. Plantator obowiązany jest użyć do hodowania rozsady tytoniowej nasienia, dostarczonego mu lub wskazanego przez organa Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Organa przedsiębiorstwa Polski Monopol Tytoniowy wydawać będą plantatorom nasiona potrzebne do uprawy tytoniu bezpłatnie, przed rozpoczęciem danej kampanji uprawy tytoniu.

Plantatorzy mogą nabywać i odstępować sobie wzajemnie rozsadę tytoniową pod warunkiem, iż nabycie względnie odstąpienie rozsady tytoniowej następować będzie pomiędzy plantatorami, posiadającymi koncesje na uprawę jednego i tego samego gatunku tytoniu.

§ 18. Plantator, który zmniejsza plantację tytoniu poniżej przestrzeni, oznaczonej w dokumencie koncesyjnym, obowiązany jest zawiadomić o tem najpóźniej do końca maja roku danej kampanji uprawy tytoniu, władzę, nadającą koncesje.

Plantator obowiązany jest donieść w ciągu dni 8 organowi Polskiego Monopolu Tytoniowego, sprawującemu stały dozór nad uprawą, o każdem zdarzeniu, które spowodowało utratę, zniszczenie albo uszkodzenie plantacji lub zbiorów tytoniowych.

§ 19. Plantatorzy obowiązani są oznaczyć plantacje tytoniu w miejscach widocznych i łatwo dostępnych tablicami, wskazującemi imię i nazwisko plantatora, numer koncesji na uprawę tytoniu, gatunek tytoniu oraz obszar plantacji.

§ 20. Pomiędzy roślinami tytoniowemi nie wolno uprawiać innych ziemiopłodów.

§ 21. Produkcja liści odrostowych jest zabroniona.

Wyjątkowo, w razie zniszczenia liści pierwotnych wskutek klęsk elementarnych, może plantator uzyskać pozwolenie na produkcję liści odrostowych, jeżeli zniszczenie miało miejsce przed 15 lipca.

Pozwolenie na produkcję liści odrostowych wydają zakłady uprawy tytoniu, a w miejscowościach, na które nie rozciąga się właściwość terytorjalna tych zakładów — Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 22. Produkcja nasienia tytoniowego dozwolona jest tylko tym plantatorom, którzy uzyskają na to osobne zezwolenie zakładu uprawy tytoniu, a w miejscowościach nie podlegających właściwości terytorjalnej zakładów uprawy tytoniu, — Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Plantator, który takie zezwolenie otrzymał, obowiązany jest produkować nasienie z roślin nasiennych, wybranych przez organ Polskiego Monopolu Tytoniowego, dozorujący uprawę tytoniu.

§ 23. Plantatorom zabrania się wynoszenia wyprodukowanego tytoniu poza obręb swych zabudowań gospodarczych.

Oddanie liści tytoniowych do suszenia lub przechowywania poza obręb zabudowań gospodarskich plantatora nastąpić może tylko za zezwoleniem właściwego zakładu uprawy tytoniu.

Suszenie i przechowywanie tytoniu winno się odbywać w budynkach, uznanych przez organa Polskiego Monopolu Tytoniowego, sprawujące stały dozór nad uprawą tytoniu, za odpowiednie do tego celu.

§ 24. Plantator obowiązany jest odstąpić cały zapas wyprodukowanych liści i nasienia tytoniowe-

go przedsiębiorstwu Polski Monopol Tytoniowy i w tym celu dostarczyć te liście oraz nasienie do miejsc wykupu tytoniu w terminach, wyznaczonych przez zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego, przeprowadzające wykup.

O dniu i miejscu wykupu plantatorzy powinni być zawiadomieni przez zakłady, przeprowadzające wykup, co najmniej na 14 dni naprzód.

Należność za dostarczone liście i nasiona tytoniowe oblicza się na zasadach i po cenach ustalanych przez Ministra Skarbu w drodze osobnych przepisów przy zastosowaniu postanowień §§ 26—38 niniejszego rozporządzenia.

§ 25. Łodygi i inne części rośliny tytoniowej, niepodlegające wykupowi przez „Polski Monopol Tytoniowy" plantator obowiązany jest natychmiast po zbiorze liści i nasienia tytoniowego, a najpóźniej do 15 października roku uprawy tytoniu zniszczyć w sposób, wykluczający ich użyteczność do celów zabronionych ustawa z dnia 1 czerwca 1932 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409).

Na żądanie zakładów, przeprowadzających wykup tytoniu, plantator obowiązany jest dostarczyć wspomniane w ustępie poprzednim łodygi tytoniowe i inne części rośliny tytoniowej, niepodlegające wykupowi, do zakładów uprawy tytoniu lub miejsc wykupu tytoniu celem przeprowadzenia zniszczenia łodyg względnie części roślin tytoniowych przez organa Polskiego Monopolu Tytoniowego; plantatorzy otrzymują w tym wypadku wynagrodzenie za dowóz łodyg względnie innych części rośliny tytoniowej, niepodlegających wykupowi, w wysokości określanej przez Ministra Skarbu.

Wykup tytoniu.

§ 26. Wykup tytoniu przeprowadzają w okręgach, na które rozciąga się właściwość terytorjalna zakładów uprawy tytoniu — właściwe zakłady, poza temi okręgami — Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Do zakładów, przeprowadzających wykup tytoniu należy:

a) wyznaczanie i podawanie do wiadomości plantatorów tytoniu terminu i miejsca wykupu tytoniu (stacji wykupu tytoniu),

b) odbiór tytoniu od plantatorów przy udziale organów technicznych, powołanych do szacowania liści tytoniowych (§ 28), zabezpieczenie liści tytoniowych w okresie pomiędzy wydaniem przez eksperta orzeczenia szacunkowego, zakwestjonowanego przez plantatora, a wydaniem nowego orzeczenia przez komisje szacunkową (§ 29), niszczenie tytoniu dostarczonego przez plantatora w wypadkach wskazanych w § 38,

c) czuwanie nad porządkiem i spokojem przy przeprowadzaniu odbioru tytoniu od plantatorów,

d) udzielanie organom technicznym, powołanym do szacowania liści tytoniowych, wszelkiej potrzebnej im pomocy,

e) ustalanie należności, przypadającej plantatorowi za dostarczony tytoń,

f) przeprowadzanie wszelkich innych czynności, związanych z wykupem tytoniu, prócz zastrzeżonych dla organów technicznych, powołanych do szacowania liści tytoniowych.

§ 27. Wysokość należności, przypadającej plantatorowi za dostarczony tytoń, ustalają zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego, przeprowadzające wykup tytoniu, opierając się, o ile chodzi o ustalenie należności za liście tytoniowe, na orzeczeniu szacunkowem, wydanem przez organa techniczne, wymienione w § 28, a ustalającem:

a) podział dostarczonych przez plantatora liści tytoniowych na materjał użyteczny i nieużyteczny (t. zw. nieużytek tytoniowy) ze wskazaniem wagi materjału nieużytecznego według kategoryj tytoniu,

b) klasyfikację liści tytoniowych użytecznych według wymogów klasyfikacyjnych, określanych przez Ministra Skarbu ze wskazaniem wagi tych liści osobno dla każdej kategorji i klasy tytoniu o odrębnych cenach wykupowych,

c) wysokość i rodzaj potrąceń, które według zasad określanych przez Ministra Skarbu należy uwzględnić przy obliczaniu należności przypadającej plantatorowi za liście tytoniowe, zaklasyfikowane do poszczególnych kategoryj i klas wykupowych.

§ 28. Organami technicznemi, powołanemi do wydawania orzeczeń szacunkowych, o których mowa w § 27, są eksperci, wyznaczani przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego, a w wypadkach przewidzianych w ustępie piątym § 29 — komisje szacunkowe.

Eksperci i komisje szacunkowe przy ustalaniu orzeczeń szacunkowych obowiązani są kierować się zasadami klasyfikacyjnemi i normami szacunkowemi, określanemi przez Ministra Skarbu w drodze rozporządzenia.

§ 29. Orzeczenia szacunkowe wydają poszczególni eksperci.

Orzeczenie eksperta przedstawia się bezzwłocznie plantatorowi, a w razie nieobecności plantatora — jego zastępcy. Za zastępcę plantatora, uprawnionego do złożenia w imieniu plantatora oświadczeń, przewidzianych w niniejszym paragrafie, uważa się osobę, dostarczającą liście tytoniowe w imieniu plantatora i legitymującą się jego dokumentem koncesyjnym.

Jeżeli plantator lub jego zastępca zgadza się z orzeczeniem eksperta, winien zgodę swoją wyrazić bezzwłocznie na przedstawionem mu orzeczeniu, poczem doręcza mu się wtórnik tego orzeczenia.

Orzeczenie eksperta, na które plantator lub jego zastępca wyraził swą zgodę, jest ostateczne.

Jeżeli plantator lub jego zastępca nie zgadza się z orzeczeniem eksperta, lub z jakiegokolwiek powodu odmawia wyrażenia swej zgody na przedstawionem mu orzeczeniu, liście tytoniowe dostarczone przez plantatora poddaje się ponownemu szacunkowi, dokonywanemu przez komisję szacunkową.

Komisja szacunkowa nie jest związana orzeczeniem eksperta i może wydać orzeczenie szacunkowe zarówno korzystniejsze, jak i mniej korzystne dla plantatora.

Orzeczenie szacunkowe wydane przez komisję szacunkową jest ostateczne i nie podlega zaskarżeniu.

§ 30. Skład komisji szacunkowej stanowią:
1) przewodniczący komisji, wyznaczony na to stanowisko przez Ministra Skarbu;
2) rzeczoznawca, powołany przez właściwą terytorjalnie Izbę Rolniczą, a w okręgach nieobjętych działalnością Izb Rolniczych lub w razie niewyznaczenia przez Izby Rolnicze rzeczoznawcy — rzeczoznawca, powołany przez właściwą terytorjalnie wojewódzką władzę administracji ogólnej;
3) jeden z ekspertów, wyznaczonych dla danej stacji wykupu tytoniu przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego, wybrany przez przewodniczącego komisji szacunkowej.

W poszczególnych orzeczeniach komisji szacunkowej nie może brać udziału ekspert, którego orzeczenie dany plantator zakwestjonował.

Orzeczenia komisji szacunkowej zapadają większością głosów.

Członkowie komisji szacunkowej przy wydawaniu orzeczeń szacunkowych nie są zależni od władz, przez które zostali wyznaczeni.

Członkowie komisji szacunkowej, nie będący pracownikami Polskiego Monopolu Tytoniowego, otrzymują za swe czynności wynagrodzenie w wysokości po 20 złotych dziennie oraz zwrot kosztów przejazdu do miejsc wykupu tytoniu i diety za czas tego przejazdu obliczone według norm, obowiązujących w stosunku do urzędników państwowych VI st. sł.

§ 31. Plantator lub jego zastępca (§ 29) ma prawo być obecnym przy klasyfikowaniu dostarczonych liści tytoniowych.

Przedstawiciel zakładu, przeprowadzającego wykup tytoniu, może usunąć plantatora względnie jego zastępcę z lokalu, w którym odbywa się odbiór tytoniu, jeżeli przez swe niodpowiednie zachowanie się zakłóca tok pracy przy odbiorze tytoniu.

Usunięcie plantatora względnie jego zastępcy nie przerywa odbioru i szacowania tytoniu dostarczonego przez plantatora.

§ 32. W lokalach, w których odbywa się odbiór i szacowanie tytoniu, powinno być wywieszone w miejscach widocznych i dla plantatorów dostępnych rozporządzenie Ministra Skarbu, ustalające taryfę wykupu tytoniu wraz z tą taryfą.

§ 33. Zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego przeprowadzające wykup tytoniu obliczają należność, przypadającą plantatorowi za dostarczone liście tytoniowe, biorąc pod uwagę ilości tych liści według poszczególnych kategoryj i klas o odrębnych cenach wykupowych według ostatecznego orzeczenia szacunkowego, z uwzględnieniem podanych w tem orzeczeniu wysokości i rodzaju potrąceń oraz przy zastosowaniu cen i zasad określanych przez Ministra Skarbu.

§ 34. Nasiona tytoniowe dostarczone przez plantatora odbiera się i ustala za nie należność, przypadającą plantatorowi, bez udziału organów technicznych, wymienionych w § 28, przy zastosowaniu cen podanych przez Ministra Skarbu i po ustaleniu siły kiełkowania nasienia przez laboratorjum wskazane przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 35. Liście i nasiona tytoniowe uznane za materjał nieużyteczny oraz liście i nasiona tytoniowe, na produkcję których plantator nie posiadał koncesji względnie zezwolenia odbiera się bez żadnego wynagrodzenia.

§ 36. Od decyzji zakładu, przeprowadzającego wykup tytoniu, ustalającej należność za dostarczony tytoń, plantator może wnieść odwołanie do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z powodu obliczenia tej należności niezgodnie z ostatecznem orzeczeniem szacunkowem lub nieodpowiednio do cen i zasad określonych przez Ministra Skarbu.

W razie, gdy decyzję taką wydała w I instancji Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego, odwołanie rozstrzyga Minister Skarbu.

Rozstrzygnięcie, zapadłe w II instancji, jest ostateczne w administracyjnym toku instancyj.

§ 37. Należność za tytoń, dostarczony przez plantatora wypłaca się plantatorowi bezzwłocznie po ustaleniu tej należności przez zakład przeprowadzający wykup tytoniu.

W razie wniesienia przez plantatora odwołania od decyzji, ustalającej należność za tytoń (§ 36), należność tę wypłaca się dopiero po rozstrzygnięciu odwołania przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego względnie Ministra Skarbu.

Plantator, który przyjął należność, ustaloną przez zakład, przeprowadzający wykup tytoniu, nie ma prawa odwołania.

§ 38. Tytoń uznany za materjał nieużyteczny (nieużytek tytoniowy), oraz tytoń, na którego produkcję plantator nie miał zezwolenia, podlega zniszczeniu, które winno być dokonane w obecności co najmniej dwóch pracowników zakładu, przeprowadzających wykup, tego samego dnia, w którym tytoń został odebrany.

Plantator ma prawo być obecnym przy zniszczeniu tego tytoniu.

O zniszczeniu tytoniu sporządza się odpowiedni protokół.

Wygasanie i cofanie koncesyj.

§ 39. Koncesje na uprawę tytoniu wygasają:
a) w razie śmierci plantatora,
b) gdy przestaje istnieć osoba prawna, której koncesję dano,
c) w razie pozbycia lub utraty przez plantatora prawa użytkowania gruntu, na którym są uprawiane rośliny tytoniowe,
d) w razie zrzeczenia się koncesji przez plantatora,
e) z upływem czasu, na jaki koncesja była nadana.

§ 40. Koncesje na uprawę tytoniu mogą być cofnięte bez wypowiedzenia:
a) w wypadkach, gdy plantator prowadzi uprawę tytoniu na obszarze mniejszym co najmniej o 20% od obszaru, na który otrzymał koncesję,
b) w wypadkach, gdy plantator produkuje nasienie tytoniowe lub liście odrostowe, nie uzyskawszy na to osobnego zezwolenia,

c) w wypadkach, gdy plantator narusza obowiązki, wynikające z postanowień ustępu pierwszego i drugiego § 23 niniejszego rozporządzenia,

d) w wypadkach skazania plantatora za przestępstwo przewidziane w ustawie karnej skarbowej, popełnione w czasie wykonywania koncesji, na karę pozbawienia wolności lub karę pieniężną, z wyjątkiem kary pieniężnej porządkowej.

Koncesje okresowe ulegają ponadto cofnięciu w razie, gdy plantator nie zastosuje się do ciążącego na nim obowiązku odstąpienia przedsiębiorstwu „Polski Monopol Tytoniowy" całego wyprodukowanego zapasu liści i nasienia tytoniowego.

§ 41. Orzekanie o wygaśnięciu koncesji oraz cofanie koncesji na uprawę tytoniu należy do władz, nadających koncesję.

§ 42. W razie cofnięcia lub wygaśnięcia koncesji, osoby, które te koncesje posiadały, względnie ich następcy prawni, obowiązani są w ciągu dni 14 od doręczenia im decyzji o cofnięciu koncesji, względnie od wygaśnięcia koncesji, zniszczyć posiadane rośliny lub zbiory tytoniowe po zawiadomieniu o mającem nastąpić zniszczeniu co najmniej na 3 dni naprzód organu Polskiego Monopolu Tytoniowego, sprawującego stały dozór nad uprawą tytoniu w danym rejonie.

Plantacje tytoniu, niezniszczone po wygaśnięciu lub cofnięciu koncesji w wyznaczonym terminie, uważane będą za niedozwolone, posiadanie zaś zbiorów tytoniowych w tych warunkach traktowane będzie jako bezprawne posiadanie surowca tytoniowego.

W razie przejścia plantacji lub zbiorów tytoniowych w posiadanie osób, które uzyskają koncesję na dokończenie uprawy tytoniu prowadzonej przez plantatora, nadanie takiej koncesji zwalnia byłych plantatorów, względnie ich następców prawnych od obowiązku, o którym mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

Nadzór nad koncesjonowaną uprawą tytoniu, właściwość władz.

§ 43. Nadzór nad koncesjonowaną uprawą należy do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i podległych jej zakładów uprawy tytoniu.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz zakłady uprawy tytoniu czuwają nad tem, by plantatorzy stosowali się do przepisów, normujących uprawę tytoniu, decydują w sprawach udzielania, cofania i wygasania koncesyj oraz osobnych zezwoleń, o których mowa w niniejszem rozporządzeniu, oraz sprawują czynności kontrolne, potrzebne dla zabezpieczenia całości zbioru tytoniu dla Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W zakresie, o którym mowa w ustępie poprzednim, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego i zakłady uprawy tytoniu oraz ich organa działają w charakterze władz względnie organów skarbowych.

Do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i zakładów uprawy tytoniu należy ponadto udzielanie plantatorom instrukcyj technicznych co do prowadzenia uprawy tytoniu.

§ 44. Organa Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i zakładów uprawy tytoniu uprawnione są do wstępu na plantacje tytoniowe oraz do wszystkich budynków, w których tytoń jest przechowywany.

§ 45. Odwołania od decyzyj zakładów uprawy tytoniu rozstrzyga Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Odwołania od decyzyj Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego rozstrzyga Minister Skarbu.

Rozstrzygnięcie, zapadłe w II instancji, jest ostateczne w administracyjnym toku instancji.

Odwołania należy wnosić za pośrednictwem władzy, która decyzję wydała, w terminie 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia decyzji.

Odwołanie wstrzymuje wykonanie decyzji, aż do rozstrzygnięcia odwołania przez władzę wyższej instancji.

§ 46. Ustanawia się następujące zakłady uprawy tytoniu.

1. Zakład Uprawy Tytoniu w Borszczowie,
2. " " " w Jagielnicy,
3. " " " w Monasterzyskach,
4. " " " w Tarnopolu,
5. " " " w Zabłotowie,
6. " " " w Krzemieńcu,
7. " " " w Lublinie,
8. " " " w Grodnie,
9. " " " w Grudziądzu,
10. " " " w Krakowie,
11. " " " w Wodzisławiu.

Terytorjalną właściwość zakładów określa się jak następuje:

a) zakładowi uprawy tytoniu w Borszczowie — podlega borszczowski okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie tarnopolskiem powiat borszczowski, z wyjątkiem gminy Kapuścińce, wschodnią część powiatu zaleszczyckiego po zachodnie granice gmin Kasperowce, Lesieczniki, Holihrady i Myszków oraz gminy Bosyry, Czarnokoniecka Wola i Kociubinczyki w powiecie kopyczynieckim,

b) zakładowi uprawy tytoniu w Jagielnicy — podlega jagielnicki okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie tarnopolskiem powiaty czortkowski, kopyczyniecki, z wyjątkiem gmin, należących do okręgu borszczowskiego, powiat zaleszczycki — z wyłączeniem wchodniej jego części, należącej do okręgu borszczowskiego, gminy Budzanów, Janów, Kobyłowłoki, Laskowce, Młyniska, Skomorosze, Słobódka Janowska i Wierzbowiec w powiecie trembowelskim oraz gminę Kapuścińce w powiecie borszczowskim,

c) zakładowi uprawy tytoniu w Monasterzyskach — podlega monasterzyski okręg uprawy tytoniu, obejmujący:

1) w województwie tarnopolskiem powiaty buczacki i podhajecki,
2) w województwie stanisławowskiem powiat rohatyński i gminy Łuka, Piotrków, Siekierczyn i Uniż w powiecie horodeńskim.

d) zakładowi uprawy tytoniu w Tarnopolu—podlega tarnopolski okręg uprawy tytoniu, obejmujący powiaty skałacki, tarnopolski, trembowelski z wy-

jątkiem gmin, włączonych do okręgu jagielnickiego i powiat zbaraski,

e) zakładowi uprawy tytoniu w Zabłotowie — podlega zabłotowski okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie stanisławowskiem powiat horodeński — z wyjątkiem gmin, należących do okręgu monasterzyskiego — i powiaty kołomyjski i śniatyński,

f) zakładowi uprawy tytoniu w Krzemieńcu — podlega wołyński okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie wołyńskiem powiaty krzemieniecki, rówieński i zdołbunowski,

g) zakładowi uprawy tytoniu w Lublinie — podlega lubelski okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie lubelskiem powiaty chełmski, hrubieszowski, krasnystawski, lubelski, puławski, zamojski, tomaszowski i lubartowski,

h) zakładowi uprawy tytoniu w Grodnie — podlega grodzieński okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie białostockiem powiaty augustowski, grodzieński i wołkowyski,

i) zakładowi uprawy tytoniu w Grudziądzu — podlega pomorski okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie pomorskiem powiaty chełmiński, grudziądzki, świecki i wąbrzeski,

j) zakładowi uprawy tytoniu w Krakowie — podlega miechowski okręg uprawy tytoniu, obejmujący w województwie kieleckiem powiat miechowski,

k) zakładowi uprawy tytoniu w Wodzisławiu— podlega śląski okręg uprawy tytoniu, obejmujący gminę Lubomję w powiecie rybnickim w województwie śląskiem.

§ 47. Okręgi, na które rozciąga się właściwość terytorjalna zakładów uprawy tytoniu, podzielone będą przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego na rejony, a dla każdego z tych rejonów ustanowiony będzie stały organ zakładu uprawy tytoniu, sprawujący w imieniu właściwego zakładu uprawy tytoniu dozór nad koncesjonowaną uprawą tytoniu w rejonie i udzielający plantatorom wskazówek technicznych co do prowadzenia uprawy.

§ 48. Zarządy gminne obowiązane są wspierać swą pomocą organa Polskiego Monopolu Tytoniowego, dozorujące uprawę tytoniu, udzielać na ich żądanie asystencji do wykonywania czynności kontroli oraz podawać posiadane informacje w sprawach dotyczących uprawy tytoniu.

Organom zarządów gmin Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wypłacać będzie za każdy dzień asystencji, udzielonej na żądanie organów, dozorujących uprawę tytoniu, wynagrodzenie w wysokości 5 zł dziennie.

§ 49. Zezwala się na uprawę tytoniu bez koncesji w celach zdobniczo-ogrodniczych następujących odmian rośliny tytoniowej: Nicotiana affinis vel alata, Nicotiana glauca, Nicotiana silvestris tudzież Nicotiana colossea (Nicotiana albo Lehmannia tomentosa).

§ 50. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

324.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 lipca 1932 r.

o normach szacunku i cenach wykupu krajowego surowca tytoniowego.

(Dz. U. R. P. z dnia 5 sierpnia 1932 r. Nr. 67, poz. 624).

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 240) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się dołączoną do niniejszego rozporządzenia taryfę wykupu tytoniu krajowego, określającą zasady klasyfikowania i ustalania cen liści tytoniowych, odstępowanych przez plantatorów w myśl obowiązujących przepisów przedsiębiorstwu „Polski Monopol Tytoniowy".

Przy stosowaniu dołączonej taryfy dla ustalenia szacunku i obliczenia należności, przypadającej plantatorowi za dostarczone liście tytoniowe, należy uwzględniać postanowienia §§ 2 — 8 niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Taryfa obejmuje liście tytoniowe użyteczne, t. j. nadające się do fabrykacji wyrobów tytoniowych.

Nienadające się do fabrykacji wyrobów tytoniowych liście i części liści tytoniowych zanieczyszczone obcemi domieszkami, niedojrzałe, niesuszone, zniszczone przez choroby, zmarznięte, rażone pleśnią lub w inny sposób zepsute uznaje się za materjał nieużyteczny (nieużytek tytoniowy).

§ 3. Uszkodzenia mechaniczne liści tytoniowych powodują następujące skutki dla klasyfikacji tych liści:

a) liście tytoni wszystkich kategoryj zniszczone mechanicznie więcej niż w 1/3 części blaszki listnej klasyfikuje się jako części liści,

b) uszkodzenia liści tytoni I i II kategorji, naruszające więcej niż 1/10 części blaszki listnej, nieprzekraczające jednak 1/3 części tej blaszki, powodują obniżenie klasyfikacji o jedną klasę niżej od tej, do której liście klasyfikowałyby się w stanie nieuszkodzonym.

Inne wypadki uszkodzeń mechanicznych liści tytoniowych, poza uszkodzeniami tytoni III kategorji, o których mowa w taryfie, nie powodują żadnych skutków dla klasyfikacji liści.

§ 4. Liście uszkodzone przez choroby na powierzchni nie większej, niż 1/3 część blaszki listnej, klasyfikuje się we wszystkich kategorjach tytoniu o jedną klasę niżej od tej, do której kwalifikowałyby

się w stanie zdrowym, najwyżej jednak w klasie trzeciej danej kategorji tytoniu.

Liście uszkodzone przez choroby na powierzchni większej niż 1/3 część, lecz mniejszej od połowy blaszki listnej klasyfikuje się jako części liści. Liście zaś uszkodzone przez choroby na powierzchni większej od połowy blaszki listnej uznaje się za nieużytek tytoniowy.

§ 5. Liście niedostatecznie wysuszone lub nadmiernie zwilżone po wysuszeniu, lecz przydatne do użytku, klasyfikuje się w kategorjach tytoni I, II i III najwyżej w klasie czwartej, a w kategorjach IV i V najwyżej w klasie trzeciej.

Niezależnie od przeprowadzenia klasyfikacji w sposób wyżej podany potrąca się przy obliczaniu należności za liście, o których mowa w ustępie poprzednim, ustaloną przez komisję szacunkową wagę nadmiaru wilgotności.

Za liście niedostatecznie wysuszone lub nadmiernie zwilżone uważa się liście posiadające:

a) przy tytoniach I, II i III kategorji ponad 15% wilgotności,

b) przy tytoniach IV i V kategorji ponad 17% wilgotności.

§ 6. Liście dostarczane przez plantatorów powinny być posortowane według jednakowych gatunków i odmian tytoniu oraz wymogów klasyfikacyjnych i powiązane w wiązki za ogonki u nasady blaszki listnej; powiązanie winno być dokonane sznurkiem konopnym lub lnianym albo łykiem kukurydzianem; ilość liści w jednej wiązce przy tytoniach kategorji I, II, III i IV powinna wynosić od 15 do 20, przy tytoniach kategorji V od 20 do 30.

Wiązki, które zawierają liście, kwalifikujące się do rozmaitych klas tej samej kategorji tytoni, klasyfikuje się według liści najniższej klasy, znajdujących się w wiązce.

Wiązki liści, zawierające liście tytoniowe różnych gatunków lub odmian klasyfikuje się jak liście mieszane, odbierane po cenie 30 gr za kilogram.

Liście powiązane w wiązki inaczej niż za ogonki u nasady blaszki listnej, jako też liście powiązane niedozwolonym materjałem (rafją, manilą, przędzą i t. p.) odbiera się po cenie o 20 gr na 1 kg niższej od tej, którą należałoby zapłacić, gdyby były powiązane w sposób prawidłowy.

§ 7. Liście wszystkich pięciu kategoryj tytoni z częściami łodyg przy ogonkach odbiera się po cenie o 20 gr niższej od ceny taryfowej za 1 kg.

Niezależnie od obniżenia ceny potrąca się wagę odbieranych liści o wagę łodyg w wiązkach.

§ 8. Liście odrostowe uważa się za materjał użyteczny, o ile są dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane, wiązane w wiązki.

Liście odrostowe nieodpowiadające wyżej wskazanym wymogom klasyfikuje się jako nieużytek tytoniowy.

Plantator otrzymuje należność za liście odrostowe tylko wtedy, gdy zostały one wyprodukowane za osobnem zezwoleniem.

§ 9. Cenę 1 kg nasienia tytoniowego czystego, zdrowego, wyprodukowanego na zasadzie osobnego zezwolenia, o sile kiełkowania nie mniejszej niż 85%, ustala się na zł 10.

Cenę za nasienie tytoniowe zdrowe i czyste o sile kiełkowania od 50 do 85% oblicza się w stosunku do wartości nasienia o 85% zdolności kiełkowania.

Nasienie tytoniowe o sile kiełkowania niższej, niż 50% klasyfikuje się jako nieużytek tytoniowy.
Do ceny wykupowej nasion tytoniu Kentucky (IV kategorja) przyznaje się dodatek w wysokości 25% do ceny normalnej.

§ 10. Za dowóz łodyg tytoniowych i części rośliny tytoniowej niepodlegających wykupowi, w wypadkach, o których mowa w § 25 ust. 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lipca 1932 r. o uprawie tytoniu (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 623), przyznaje się plantatorom wynagrodzenie w wysokości po 3 gr od każdych pełnych 20 kg łodyg względnie innych części rośliny tytoniowej, niepodlegających wykupowi i od każdego pełnego kilometra odległości od miejscowości, w której znajdowała się plantacja tytoniu, do miejscowości wykupu tytoniu.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze stanowi podstawę do wydawania orzeczeń szacunkowych i obliczania należności, przypadającej plantatorom od przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" za tytoń wyprodukowany w okresie kampanji uprawy tytoniu roku 1932.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do § 1 rozp. Min. Skarbu
z dnia 19 lipca 1932 r. (poz. 624).

TARYFA WYKUPU LIŚCI TYTONIOWYCH.

I KATEGORJA.

Tytonie papierosowe średnio i drobnolistne, kwitnące czerwono i różowo.

Klasa	W Y M O G I			Cena za 1 kg Zł	Cena za 1 kg gr
Doborowa	liście wierzchołkowe i podwierzchołkowe	złocisto - żółte i cytrynowo - żółte	wygładzone i wiązane w wiązki	6	80
I	liście wierzchołkowe i podwierzchołkowe	czerwono - żółte i zielonkawo - żółte		5	50
	liście środkowe i nadspodaki	złocisto - żółte i cytrynowo - żółte			
II	liście środkowe i nadspodaki	czerwono - żółte i zielonkawo - żółte		3	70
III	liście wierzchołkowe, podwierzchołkowe, środkowe i nadspodaki	brunatne i czerwono - brunatne		2	—
IV	liście wierzchołkowe, podwierzchołkowe, środkowe i nadspodaki	ciemno - brunatne i zielonawo - brunatne		—	75
	spodaki	bez względu na kolor			
V	liście wiązane w wiązki, które nie mogą być zaliczone do klas wyższych, które jednak do fabrykacji wyrobów tytoniowych są przydatne, liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów			—	30
VI	liście odrostowe, dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane, powiązane w wiązki i wyprodukowane za osobnem zezwoleniem			—	70

II KATEGORJA.

Tytoń papierosowy „węgierski - ogrodowy", wielkolistny, kwitnący różowo.

Klasa	W Y M O G I			Cena za 1 kg Zł	Cena za 1 kg gr
Doborowa	liście wierzchołkowe i podwierzchołkowe	złocisto - żółte i cytrynowo - żółte	wygładzone i wiązane w wiązki	3	30
I	liście wierzchołkowe i podwierzchołkowe	czerwono - żółte i zielonkawo - żółte		2	80
	liście środkowe i nadspodaki	złocisto - żółte i cytrynowo - żółte			
II	liście środkowe i nadspodaki	czerwono - żółte i zielonkawo - żółte		2	30
III	liście wierzchołkowe, podwierzchołkowe, środkowe i nadspodaki	brunatne i czerwono - brunatne		1	30
IV	liście wierzchołkowe, podwierzchołkowe, środkowe i nadspodaki	ciemno - brunatne i zielonawo - brunatne		—	75
	spodaki	bez względu na kolor			
V	liście wiązane w wiązki (papusze), które nie mogą być zaliczone do klas wyższych, które jednak do fabrykacji wyrobów tytoniowych są przydatne, liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów			—	30
VI	liście odrostowe, dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane, powiązane w wiązki i wyprodukowane za osobnem zezwoleniem			—	70

III KATEGORJA.

Tytonie cygarowe, kwitnące czerwono i różowo.

Klasa	W Y M O G I			Cena za 1 kg Zł	gr
Doborowa	liście środkowe	wielkie, nieuszkodzone, jednolicie zabarwione	wygładzone i wiązane w wiązki	2	30
I	liście podwierzchołkowe i środkowe	nieuszkodzone, dość jednolicie zabarwione		1	90
II	liście podwierzchołkowe i środkowe	mechanicznie uszkodzone nie więcej niż w 1/10 części blaszki listnej		1	50
	liście wierzchołkowe i nadspodaki	nieuszkodzone			
III	liście podwierzchołkowe i środkowe	mechanicznie uszkodzone			
	liście wierzchołkowe i nadspodaki	mechanicznie uszkodzone nie więcej niż w 1/10 części blaszki listnej		1	00
IV	liście niewygładzone, spodaki, liście wygładzone, które nie mogą być zaliczone do klas wyższych, które jednak do wyrobów są przydatne		wiązane w wiązki		75
V	liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów			—	30
VI	liście odrostowe, dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane, powiązane w wiązki i wyprodukowane za osobnem zezwoleniem			—	70

IV KATEGORJA.

Tytoń „Kentucky" kwitnący różowo.

Klasa	W Y M O G I		Cena za 1 kg Zł	gr
I	liście bardzo treściwe, grube, ciężkie, duże i średnie	wiązane w wiązki	1	70
II	liście treściwe, duże i średnie		1	30
III	liście duże i średnie, małotreściwe i cienkie, spodaki, liście drobne		—	75
IV	liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów		—	30
V	liście odrostowe, dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane, powiązane w wiązki i wyprodukowane za osobnem zezwoleniem		—	70

V KATEGORJA.

Tytonie machorkowe, żółte — kwitnące (machorka „pomorska").

Klasa	W Y M O G I		Cena za 1 kg Zł	gr
I	liście bardzo treściwe, grube, ciężkie, duże i średnie	wygładzone i wiąz. w wiązki	1	60
II	liście treściwe, duże i średnie		1	20
III	liście duże i średnie, małotreściwe i cienkie, spodaki, liście drobne		—	75
IV	liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów		—	30
V	liście odrostowe, dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane, powiązane w wiązki i wyprodukowane za osobnem zezwoleniem		—	70

325.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 17 sierpnia 1932 r.

L. 1807/II/3/32.

w sprawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lipca 1932 r. o normach szacunku i cenach wykupu krajowego surowca tytoniowego.

Do

Urzędu Wykupu Tytoniu w Zabłotowie.

Na sprawozdanie z dnia 9 b. m. L. 1576/32 Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wyjaśnia, że w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 19 lipca 1932 r. o normach szacunku i cenach wykupu krajowego surowca tytoniowego (Dz. U. R. P. Nr. 67 z dnia 5 sierpnia, poz. 624) wkradła się pomyłka drukarska przez zamieszczenie na stronicy 1322 u dołu w rubryce wymogów V kategorji tytoni słów „wygładzone i wiąz. w wiązki" zamiast jak być powinno „wiązane w wiązki". (Dz. Urzędowy D. P. M. T. Nr. 9 z dnia 1 września 1932 r. str. 141).

Omyłkę powyższą należy sprostować i odpowiednio o powyższem poinformować plantatorów tytoniu.

Za Dyrektora P. M. T.

Szef Działu Produkcji.

(—) *Inż. M. Zdrojewski*

326.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 27 sierpnia 1932 r.

L. 1923/II/3/32.

w sprawie pikowania rozsady tytoniowej do papierowych torebek bez dna.

Do

Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Krakowie.

W bieżącym roku niektórzy plantatorzy tytoniu Kentucky pod wpływem broszury „Uprawa Tytoni Ciężkich" Doc. Dr. Lucjana Kaznowskiego (ustęp ostatni rozdziału VII, str. 25) zainteresowali się bliżej sprawą pikowania rozsady tytoniowej do torebek papierowych, a nawet z własnej inicjatywy przystąpili do wykonania prób z powyższą metodą hodowania rozsady.

Ponieważ próby powyższe dały dość korzystne wyniki przyspieszenia rozwoju sadzonek na okres 7 do 10 dni, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego w uzupełnieniu opisu wspomnianej metody hodowli rozsady tytoniowej wyjaśnia:

Torebki do pikowania rozsady tytoniowej sporządza się z papieru w kształcie cylindra bez dna wysokości około 8 cm. i o średnicy około 5 cm. Najpraktyczniej używać jest do wyrobu torebek prawidełka z drzewa, na którem torebkę formuje się i zszywa.

Prawidełko należy zrobić nieco węższe z jednego końca, aby po zeszyciu torebki łatwo było ściągnąć torebkę z prawidełka.

Do wyrobu torebek używa się papieru średniej grubości, najlepiej szarego papieru do pakowania, jaki zwykle używają w sklepach. Papier ten odznacza się dość znaczną porowatością.

Zastosowanie do wyrobu torebek papierów sztywnych, zbyt grubych i twardych nie jest właściwem; papiery takie stawiają zbyt duży opór korzonkom rozsady po przesadzeniu jej do gruntu, tak, że korzonki nie mogą przebić się nazewnątrz torebki.

Do napełnienia torebki używa się ziemi bardzo dobrej: pulchnej, przepuszczalnej i żyznej; najlepiej użyć do tego ziemi kompostowej z dodatkiem darniowej i wrzosowej.

Przy napełnianiu torebek i pikowaniu rozsady należy uważać, by ziemi nie ubijać, gdyż ziemia ubita prędko twardnieje i nie dopuszcza powietrza do korzeni, skutkiem czego te ostatnie nie mogą normalnie się rozwijać, a roślinki całe przestają rosnąć i żółkną.

Po przepikowaniu torebki wraz z rozsadą ustawić należy jedną obok drugiej najlepiej w nizkich drewnianych skrzynkach, w których później łatwo jest przenieść je na pole. Skrzynki takie z torebkami ustawia się pod oknami.

Rozsadę w torebkach pielęgnuje się w sposób podobny, jak rozsadę pikowaną w inspekcie.

Do pikowania do torebek przystąpić należy, kiedy siewki osiągną rozwój 2 do 3 liści, nie licząc liścieni.

Kiedy rozsada w torebkach osiągnie już rozwój 5-ciu liści prawdziwych (nie licząc liścieni), należy ją przesadzić do gruntu wraz z torebkami.

Wysadzone roślinki wraz z torebkami prawie wcale nie chorują i nie są atakowane przez drutowce, dosadzanie zatem jest zbędne, a tytoń wcześnie i równo dojrzewa, dając zazwyczaj plon większy i lepszej jakości.

Rozsady machorki pikować nie należy.

Za Szefa Działu Produkcji:

Kierownik Biura Uprawy

(—) *Inż. Z. Mierzejewski*

WYDAWCA: DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22. 61084.